

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z opłatą pocztową 5 zł. z odroczeniem 50 domo 5 zł. 75 gr. Za granicą 5 złotych. Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. równa strona w waleryzacji. Cena pojedynczego numeru 200.000 mk. Koszt drukowania w Poczt. Kasie Częstoch. Nr. 6196.

CENY OGŁOSZEŃ: 100.000 mk. za wyraz. Ogłoszenia w niedzielach i świętach 25 proc. drożej.

Za wiersz milimetry jednodzienny lub jego miejsce na I kolumnie 10 gr. w tabelce 12 dniowy na II i III kolumnie 8 gr. na IV kolumnie 6 gr. nadstawę 12 gr. — 8 gr. w tabelce. Drobne ogłoszenia po 100.000 mk. za wyraz. Ogłoszenia w niedzielach i świętach 25 proc. drożej.

PRODUKTY NAFTOWE
Nafta, benzyna, oleje, smary, asfalt, parafina, świece.

ARTYKUŁY OPAŁOWE
Węgiel, Koks, Drzewo.

Materiały BUDOWLANE
Cement, cegła, dachówki, posadzki terakotowa i t. p. WŁASNE WYROBY CEMENTOWE.

ŻELAZO
ciągnięte, lane i lute
Wyroby żelazne.

SPRZĘTY I NACZYNIA
dla gospodarstwa miejskiego i wiejskiego.

MASZYNY I NARZĘDZIA
ROLNICZE.

NAWOZY SZTUCZNE
(superfosfor, tomasówka, saletra, sól potasowa, kaimit, azotniak).

KONCESJONOWANY
Hurtowy skład soli.

Dom Przemysłowo-Handlowy

ZDZISŁAW RYLSKI

Częstochowa, Kościuszki 49, telefon 1-86.

Sklep — ul. Warszawska Nr. 1.

Skład filjalny — ul. Krakowska Nr. 40 — Telefon Nr. 35.

ODDZIAŁY:

WIELUŃ
Targowisko Telefon 47.

RADOMSKO
Brzezińska 4, Telefon 16.

PRASZKA
Rynek, Telefon Nr. 6.

GORZKOWICE
w organizacji.

P. K. O. WARSZAWA 60578.
Rachunki przebieżowe: P. K. K. CZĘSTOCHOWA 520.

SKŁADY APTECZNE

Zygmunta Orłowskiego

W CZĘSTOCHOWIE, ul. PANNY MARJI Nr. 29, FILJA Nr. 24. TEL. 36.

POSIADAJĄ STAŁE NA SKŁADZIE:

- PERFUMERJĘ KRAJOWĄ I ZAGRANICZNĄ (fir. Houbigant i Coty)
- PRZEBORY SPORTOWE, piłki gumowe, nożne, tenisowe, rakiety tenisowe i t. p.
- GALANTERJĘ, luźna, grzebień i t. p.
- CHEMIKALJĄ, farby, lakiery, pokost własnego wyrobu.

HURT I DETAL! **CENY ZNACZNIE ZNIŻONE!**

Weź kieliszek wychył do dna
Lecz musi być wódka godna
Któża godna? Tamta, czy ta
Ach! Kielecka — „Znakomita”!

I „Żytniówki” nie gań proszę
Warta ona duże grosze
A „Wiśniówka” winkiem traci
Serce wzburzy krew zamąci

Lecz choć dziś podchmielił może,
Jutro zdrow jak ptaszę hoże —
Wię nie pytaj do dna przechyl

Wiwat polska firma „Etyl”

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY
Zdzisław Ryłski
Częstochowa, Kościuszki 49
Telefon 1-86.
**Cement „Wysoka”,
Smola, Papa, Gips
wagonowe i detalicznie.**

SAMOCHODY CIĘŻAROWE i OSOBOWE

LAURIN & KLEMENT

Zastępca na Częstochowę i okolice

Zygmunt Orłowski

Częstochowa Aleja II-ga Nr. 29. Tel. 36.

Z dniem 1-go kwietnia
przy ul. Senatorskiej 20 w podwórzu
pod firmą
A. Taubenblatt
został otwarty

Samochód
6-cio osobowy
firmy „BENZ”
sprzedam
wiadomość
Z. ORŁOWSKI
ul. Aleja 29, Tel. 36

WAŻNE!
dla górników!
Urząd Potr. Pracy przyjmie
50 górników na rudę żelazną
do Francji
Odjazd z Częstochowy dnia 27-go
kwietnia r. b.
Zgłoszenie się weselej do Urzędu
Podrobnictwa Pracy Jamogórska 29.

BIURO MIERNICZE
CŁOMETRY PRZYSIĘGŁEGO
K. ZAŁĘJSKIEGO
Częstochowa, Nowy Rynek 2.
Przyjmuje roboty miernicze rzę-
dowe i prywatne.
Wykonuje komasację, parcelację, regulację ser-
witutów, podział wsiadłot, — pomiary górnice,
leśne, gospodarskie, — ekspertyzy sądowe.
Wyłączenia i upory graniczne.

handel jajami
SPRZEDAŻ
hurtowa i detaliczna
po cenach najniższych
z dostawą do domów.

WYDZIAŁ HANDLOWY

SEJMRU CZĘSTOCHOWSKIEGO

BIURO UL. DĄBROWSKIEGO № 4.
TELEFON Nr. 233.

CZĘSTOCHOWA

SKŁADY UL. KOŚCIUSZKI № 29.
TELEFON Nr. 187.

Poleca po cenach najniższych w każdych ilościach wszelkie gatunki nawozów sztucznych (fosforowe, potazowe, azotowe). Gwarantuje za procentową zawartość składników pokarmowych w nawozach. Sezonowe nasiona zbóż i traw.

Najtańsze źródło zakupu

tow. Żyrardowskich

Największy Chrześcijański Magazyn Bławaty

HELENA UCHNAST al. P. Marji 31

Poleca świeżo otrzymane w wielkim wyborze wełny, sukna, kostony na kostiumy, garnitury i palta. Również jedwabie, satyny, batysty, płótna, pledy, fartuszek i pończochy. — — Ceny konkurencyjne

MAGAZYN MOD

„FELICJA” Hęta Aleja Nr. 39.

Poleca na Sezon wiosenny najświetniejsze modele kapeluszy. — KWIATY i DODATKI DO KAPELUSZY i SUKIEN. — Bardzo szkolno akcymie i jedwabno po cenach najniższych przystępnych.

20% taniej

Wykorzystajcie czas zniżki.

FIRMA

1-a Aleja 11

KORNBERG i SZUMACHER

w Częstochowie.

1-a Aleja Nr. 11 w podwórzu.

Sprzedaje WEENY na suknie i kostiumy, BOSTONY, materjele na palta, JEDWABIE, ZEFIRY Koszulowe, SATYNY, KOLEJNY wstawane i wszelkie inne 20 proc. taniej.

20% taniej.

1-a Aleja 11

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE Inż. W. KUKLIŃSKI

CZĘSTOCHOWA

ul. Piłsudskiego Nr. 19, 1-sze piętro
telefon Nr. 80.

Nadszedł duży wybór pasów skórzanych wiedeńskich i ROTHMUNDA Hamburgskich. Pasy z sierści wielbłądziej. Pakunki gumowe i azbestowe. Klingerit, Moorit. Oleje, smary, artykuły budowlane.

Spółka Mistrzów Malarskich

„POLICHROMJA”

w Częstochowie ul. Dąbrowskiego Nr. 2.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące solidnie i po cenach przystępnych.

ZOFJA LAPPE

w Częstochowie, II Aleja 51. w Podwórzu.

Poleca trykotaż, wszelkiego rodzaju swetry, szelki, kapturki, dżakety, szelki, dżakety, oraz pończochy — i rękawiczki damskie i dziecięce w wielkim wyborze. —

Firanki, Obrusy, Kapy pluszowe i pikowe **na święta** najtaniej kupić można

w firmie „**BŁAWAT**” Hęta Aleja 14
Tel. 4-64

GENY PRZYSTĘPNE.

HURTOWNIA KUPCÓW POLSKICH

Sp. z ogr. odp.

CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 39.

Poleca po cenach hurtowych wszelkie artykuły dla sklepów, Spółek i Stowarzyszeń Spożywczych.

Kupuje i sprzedaje wszelkie ziemiopłody.

Największy chrześcijański Magazyn I WĘSNA WYTWÓRNIA MEBLI EDWARDA KINDERMANA

w Częstochowie, ul. Kościuszki 26. Telef. Nr. 341

Poleca różne meble, kredensy, stoły, krzesła, szafy, bielniki, łóżka, szafeczki, otomany, garnitury salkonowe, wózki dziecięce, łóżeczka dla lalek i t. d.

HURTOWNIA KUPCÓW CHRZEŚCJAN

„OBRONA”

Spółka z ogr. odp.

Ogrodowa 11. — Telefon 1-17.

Poleca **make** oraz wszelkie artykuły kolonialno-spożywcze.

Zakłady Mechaniczne - Ślusarskie

Laurman i S-ka

Sp. z ogr. odp.

Częstochowa, ul. Kościuszki 7a, Telef. 235

SPECJALNOŚĆ: Wzżwiczki hermetyczne i wszelkie przybory do pieców i kuchni.

Okucia do drzwi i okien.

Zaluzje — Balustrady — Balkony — Schody żelazne Brama i ogrodzenia sztabowe. — Włazania żelazne dachowe.

Zbiorniki do wody

Nakry, szruby, klucze i wszelkie przybory ślusarskie

Handel Win i towarów kolonialnych M. SZYBOWSKIEGO

Poleca Wina: FRANCUSKIE i WĘGIERSKIE

Zdrowe objawy.

Gdyby chcieli pokrótce scharakteryzować murtujące coraz silniej w społeczeństwie nastroje, to można byłoby je ująć w jednym zdaniu: społeczeństwo ma już dosyć polityki eksperymentów wszelkiego rodzaju, prowadzonej bardzo często wbrew zasadniczym podstawom praworządności, a pragnie polityki, która, wynikając z tych podstaw, dążyła do scharmonizowania wszystkich sił twórczych w Polsce dla dalszego rozwoju państwa. W nastrojach społeczeństwa dają się wyczuwać coraz silniej tendencje, któreby można nazwać tęsknotą za praworządnością. Społeczeństwo otrzasa się powoli z maledkości i pozostałości powojennych i dąży do tego, by nasze życie państwowe i publicznie poczęto wreszcie twzględnieć te wszystkie czynniki moralne, które w okresie wojennym, w okresie przewartościowania wszelkich wartości, zostały zlekceważone, a później zapomniane.

Obok więc politycznej odbudowy państwa, obok akcji sanacyjnej, dążącej konsekwentnie do naprawy skarbku i reformy waluty, które to momenty stanowią podstawowy warunek naszego odrodzenia gospodarczego, nie mniejszą koniecznością staje się również odbudowa tych czynników, które, chociaż bardzo nieuchwytnie, odgrywa ją wielką rolę przy wzmacnianiu się poczucia państwowego; wnoszą one do życia naszego walory niezmierzalnie, przechodzące z pokolenia w pokolenie, oraz utrwalają organizm państwowy i czynią go odpornym na wszystkie burze zewnętrzne. One decydują o wszystkim. Gdyby nie wielkie sily moralne, jakże czerpalimy w czasie niewoli z Konstytucji 3 Maja, insurekcji Kościuszkowskiej, rewolucji 1831 r. i powstania styczniowego, gdyby nie wiecznie żywa i serdeczna nie tradycja, snująca się nieprzerwanie przez 150 lat, to skutki niewoli byłyby bardziej dotkliwie, bardziej jeszcze tragiczne.

W pierwszych latach odrodzenia niepodległości państwa polskiego ci, którzy stąpali na czele władzy, uważali, że zerwanie z tradycją jest ich pierwszym obowiązkiem. Byliśmy świadkami zarządzeń groteskowych, które ośmięły przedewszystkiem ich inicjatorów. Potem przyszły zarządzenia i ustawy, mające swe źródło nie w trosce o rozwój państwa, lecz wynikające z nienawiści klasowej do tych właśnie warstw, wśród których ani na chwilę nie zamarała tradycja walki o niepodległość, i które w najgorszych, najbardziej nieprzyjajnych warunkach, umiały bronić polskiego stanu posiadania i atak na straży kultury polskiej.

O tem nie chciano pamiętać w pierwszych latach latnienia niepodległości, nie pomyślano również, że świadome czy nieświadome zapoznawanie praw moralnych nie może pozostać bez ujemnego wpływu na bieg spraw państwowych i przy sprzyjających warunkach zakorzeniać się może anarchja; groźna dla samego istnienia państwa.

Do tego, na szczęście, nie doszło. Moralne zdrowie narodu okazało się silniejsze i przeszło do porządku zarówno nad projektami niedowarzonych teoretyków, jak i nad ustowaniami zmierzającymi do realizacji różnych ustaw o zabarwieniu demagogicznem, ale to nie znaczy, żeby te nieudane zamierzania nie pozostawily ujemnych skutków. Są one i po dziś dzień je czujemy, lecz jednocześnie dają się ratyfikować coraz silniejszą reakcją przeciwko tej polityce i tym metodom, które dotąd przez laborowanie zasad praworządności wpały do życia publicznego i nieważni nieporozumienia, godzące w samą istotę państwa i ostatecznie

jace to podtrwały moralnie, na których opiera się cywilizacja zachodnia. Reakcja istnieje, zatacza coraz szersze kręgi i ogarnia nawet te środowiska, które, zdawałoby się, są dla niej zupełnie niedostępne.

Objawy tej reakcji widzimy nie tylko w życiu politycznym. Nie ograniczają się one do protestów przeciwko niemoralnym i szkodliwym metodom walki politycznej; uwzwnętrzniają się one także w pewnych przeobrażeniach w układzie sił społecznych. Coraz częściej mówi się o tem, co łączy, a nie wywodzi się ciągle tego, co dzieli. Nawet najbardziej poważne kluby sejmowe poczynają znajdować wspólny język dla omówienia interesujących ich spraw. Tego dotychczas nie było; to są fakty dopiero przed kilkunastu miesiący, objawy tej naturalnej i zdrowej reakcji, stanowiącej zapowiedź zmiany na lepsze.

Nawet w dziedzinie gospodarczej poczynają wchodzić w życie i zyskują dla siebie prawo obywatelstwa terminy

albo zupełnie zapomniane, albo wyniki jako wyraz potrzeb chwili. Kto mówił jeszcze niedawno o kulturze oszczędnościowej, o możności podatkowej, były to pojęcia albo niezbrane albo niepotrzebne. Dziś jedno i drugie znajduje zrozumienie, bo przy braku kultury oszczędnościowej i wysocorozwiniętej moralności podatkowej, które winny stać się własnością całego społeczeństwa; a nie tylko pewnej jego warstwy, jak to ma miejsce dotychczas, nawet najbardziej obmyślana akcja sanacyjna zawiedzie, bo musi zawieść, na dalszą metę.

Polska wtedy zdobyłaby sobie należne stanowisko w świecie, gdy równocześnie potrafiłaby wyzyskać nie tylko materjalne, lecz również te wartości moralne, które dziś z coraz większą silą występują we wszystkich dziedzinach życia publicznego. Chwila jest niezmierznie odpowiednia i byłoby źle, gdyby nie umiano jej wyzyskać.

Kancelarz Rzeczy o rzeczoznawcach i wojnie z Francją.

Barmen. Kancelarz Marx wygłosił na zgromadzeniu Partji Centrowej wielką mowę polityczną, w której zobrazował wyniki pracy obecnego Rządu w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Mówiąc o sprawie odszkodowań, Kancelarz oświadczył, że Rząd zbada z całą sumiennnością sprawozdanie rzeczoznawców, zgodzi się jednak na zaproponowane przez nich świadczenia tylko wówczas, gdy one nie będą przekraczały sił gospodarczych narodu niemieckiego.

Jestemy dziś przedmiotem polityki obcych mocarstw, mówił Kancelarz, jest to bolesne i deprymujące, lecz musimy się zgodzić na to. Dobrze rozumiemy, iż każde serce, czując patriotycznie i pełne miłości ojczyzny, buntuje się przeciw temu, co obecnie Niemcy przeżywają. Jednakże dumą napelnia nas nasza historia. Dumni jesteśmy z naszych ofiar i z naszych czynów, których dokonaliśmy w czasie wojny światowej.

Nieszczęściem jest, iż wrogowie nasi usiłują zgasić w sercach niemieckich święty ogień narodowych uczuć. Osiągają jednak przez to tyle tylko, iż nie sumienni podlegając uprawiają swoją dła cną politykę wśród narodu niemieckiego. Obowiązkiem naszym jest prowadzić nie politykę serc, a politykę zimnej rozważki. Politykę tę atakują najwięcej kółka nacjonalistyczne w Niemczech, które zarzucają Rządowi, iż jest za słaby, ponieważ szuka porozumienia z przemożnym przeciwnikiem. Kółka te domagają się od Rządu, aby nie stosował się do postanowień Traktatu Wersalskiego i aby odrzucił wszelkie daleko idące świadczenia, wynikające z tego Traktatu. Naród niemiecki nie mógłby wysławićć Poln carzom większej przysługi jak porwać się do stawiania Francji nierozumnego sporu. Francja jest obecnie największą silą militarną świata, a zbrodnia jest gnać bezbronnych dziś ludzi przeciwko stokrotnie potężniejszej armji, zaopatżonej we wszelkie najnowsze techniczne środki wojenne. Gdybyśmy się stosowali do żądań kół radykalno-prawicowych, wówczas państwo niemieckie rozpadłoby się niechybnie.

Ustawa o ochronie lokatorów ostatecznie przyjęta

Warszawa. Na wczorajszym posiedzeniu Izba przystąpiła do ostatecznego zatwierdzenia projektu o ochronie lokatorów. Referent poseł Zygmunt Seyda (ZLN.) przedstawił Sejmowi propozycje co do przyjęcia poszczególnych poprawek Senatowi, bądź też odrzucenia. W dyskusji zabrał głos pos. Wierzbicki (ZLN.), który domagał się, ażeby z ochrony lokatorów nie korzystali ci robotnicy przemysłowi, którzy mieszkają w domach wystawionych przez przedsiębiorstwo, w którym nie pracują przez dobrowolne porzucenie pracy. Przeciwstawił się temu pos. Popiel (NPR.), którego poparł w tym kierunku poseł Lypacewicz.

W głosowaniu Izba przyjęła następującą poprawkę: W głosowaniu przyjęto poprawkę Senatowi, wprowadzającą słowa „lokator i sublokator“, zamiast „najemca“ i „podnajemca“. — Przyjęto poprawkę Senatowi, rozciągającą opiekę ustawy nad kooperatywnymi kolejami, mającymi pomieszczenie w budynkach kolejowych. Przyjęto poprawkę zwalczającą przez posła Wierzbickiego w sprawie mieszkań fabrycz-

nych i kopalnianych. W sprawie pomieszań w hotelach od jednego roku, które ustawa podciąga pod ochronę, przyjęto poprawkę Senatowi, że ochrona dotyczy tylko eksmistrzów. Przyjęto poprawkę, że właściciel domu ma dostarczyć lokatorowi równowartościowego mieszkania i przeprowadzić go na swój koszt w razie eksmistrzów.

Odrzucono poprawkę Senatowi, zmieniającą od zniesienia obowiązku właściciela utrzymywania domu w stanie zdolnym do użytku.

Przyjęto poprawkę Senatowi, że ustawa będzie obowiązywała od dnia pierwszego miesiąca następującego po dacie ogłoszenia ustawy. Inne poprawki Senat przyjęto lub odrzucono w myśl wniosków komisji prawniczej. Wraz z ustawą przyjęto rezolucję, by nie pozabawiano mieszkań służbowych urzędników redukowanych, oraz wzywającą rząd by cofnął już dokonane wypowiedzenia.

Przewodniczący oświadczył, że ustawa będzie teraz odczytana do ogłoszenia.

Niemcy przeciw raportom rzeczoznawców

Berlin. W związku z wczorajszym posiedzeniem rady gabinetu Rzeczy, poświęconem raportom rzeczoznawców komunikują półoficjalnie, że rząd Rzeczy uznaj za bezprzedmiotowe wyrażenie swego zdania, dopóki propozycje rzeczoznawców nie zostaną przyjęte przez komisję odszkodowańiową. Prywatne prasowe informacje o naradach gabinetu stwierdzają, że rząd Rzeczy jest ogromnie rozczarowany faktem, że rzeczoznawcy nie określili ostatecznej sumy należności Niemiec, oraz, że wysokość rocznych spłat niemieckich, przewidziana przez rzeczoznawców jest stanowczo zbyt wysoka.

miary dalszego sabotowania zobowiązań odszkodowańowych wywołał w ciągu dzisiejszego dnia bardzo duże zakłopotanie w sferach oficjalnych berlińskich, które coraz wyraźniej noszą się z zamiarem wyzyskania raportu dla wytoczenia na forum międzynarodowe sprawy powrotu Rury do Niemiec, oraz dla odmownego stanowiska w sprawie oświadczeń prowizorycznych.

Dla złagodzenia wrazenia, wywołanego stanowiskiem prasy, rząd za pośrednictwem „Telegraphen Union“ publikuje dziś obszerny komunikat, w którym zaznacza, że chociaż afery rządowe powstrzymują się od zajęcia stanowiska, to jednak uważają raporty za zupełnie możliwą podatow do dyskuzji i za wielki krok naprzód na drodze przywrócenia Niemcom należnych im praw wśród narodów.

Obuwie

różne, skóry twarde, towary kanciowe, stanne, męski, damski, pedzeczki, skarpetki, szelki brzośa.

ty, kaloszyki, oraz szczepia Rechenne, szlanki, noży, żyłki, wi-dełce, szetki i siemki futerwa poleca

BAZAR JEDNOŚCI
III Aleja 26.

TELEGRAMY.

Rumuńska para królewska w Paryżu

Paryż. Królewska para rumuńska przybyła wczoraj wieczorem do stolicy francuskiej. W związku z tem donosi „Journal“, że przyjazd pary rumuńskiej do Paryża ma na celu zabezpieczenie Besarabji. Francja uczyni wszystko, aby utrzymać solidarność między Rumunją a sojusznikami.

Zgon sfinnessa

Wiedeń. Z Berlina donoszą, w ostatniej chwili, że wczoraj o godz. 8 min. 55 umarł Sfinness. Sfinness zachował do ostatniej chwili przytomność umysłu. Przy końcu zmarłego był obecny żona i dzieci. Wiadomość o śmierci, aczkolwiek była oczekiwana, wywołała wśród niebyszałą sensację w całym Berlinie.

Odbrywanie krach przedsięwzięcia Sfinnessa

Berlin. Wczorajże dzienniki niemieckie konstatały, że ostateczny dzień był jednym z najbardziej katastrofalnych

Co do tego ostatniego punktu prasa niemiecka jest zgodna za wyjątkiem takich dzienników, jak „Vorwaerts“, które ten punkt dla względów taktycznych przemilczają. Cała prasa niemiecko-narodowa atakuje raporty bardzo ostro. „Deutsche Tageszeitung“ nazywa propozycje rzeczoznawców „ja skrawym szaleństwem“. Duże wrazenie budzi fakt, że nawet „Vossische Zeitung“ w artykule Bernarda oświadcza, że wykluczeniem jest aby Niemcy mogli poddać tym „człotarom, które nakładają nań propozycje rzeczoznawców.

Powyższy wyraz szczerości prasy niemieckiej, demaskujący wyrodoła za

OWOCY W CUKRZE

czekoladki, karmelki, torcelki Noemi w najwyborniejszych gatunkach i obryzmy wyborze

poleca firma cukierska

Br. KOWALIK
II Aleja Nr. 41

Cukiernia „CRISTAL”

poleca na nadchodzące święta Wielkanocne
MAZURKI, TORTY i wszelkie ciasta świąteczne.

cych i charakterystycznych dni dla powojennej gospodarki niemieckiej. — Dzień ten zaznaczył się wprost niesłychaną katastrofą na giełdzie akcji wywołaną wiadomościami o krytycznym stanie zdrowia Stinnesa. Natychmiast wszystkie akcje doznały niesłychanego spadku, przedewszystkiem ucierpiały akcje górnicze, przyczem największe straty ponioły akcje śląskie, nie tylko akcje niemieckiej huty „Laura” lecz także katowickie.

Spadek objął wszystkie akcje niemieckie wskutek tego, że jak kompetentne osoby giełdowe stwierdzili, w każdym przedsiębiorstwie Stinnes jest zainteresowany, zaś wszystkie tajne nici jego gospodarki pozostały do ostatniej chwili nikomu nieznanymi, nawet je go najbliższymi zaufanymi. Sytuacja wczoraj pod wieczór osiągnęła stan tak beznadziejny, że przedstawiciele wielkich banków zebraли się na specjalne nadzwyczajne posiedzenie i wydali komunikat stwierdzający, że banki zdecydowane są przedsięwziąć na wielką skalę akcje ratowniczą dla niemieckich akcji. Komunikat ten dziś dopiero wywołał pewne uspokojenie, które się wyraża jedynie w powstrzymaniu dalsze-

go spadku.

Groźba strajku kolejowego w Niemczech

Berlin. Oficjalne informacje o rzekomym uniknięciu niebezpieczeństwa strajku kolejowego w Niemczech, spotykają się z zaprzeczeniem. Prasa znana jest stwierdzić, że niebezpieczeństwo istnieje w dalszym ciągu i obecnie się wydarza szczególnie groźnie.

W Dreźnie wczoraj wieczorem odbyła się wielka konferencja przedstawicieli związków kolejowych, która ma zająć stanowisko wobec wysuwanych przez elementy robotnicze żądań, domagających się natychmiastowego proklamowania strajku. Za strajkiem się wypowiadają bardzo energicznie funkcjonariusze i robotnicy tramwajowi, omnibusowi i kolejki miejskiej w Berlinie. Żądają oni podwyżki w wysokości od 10 do 15 fen. za godzinę. Dotychczasowy kompromis, przewidujący podwyżkę 5 do 6 fen. został przez związki berlińskiej komunikacji stanowczo odrzucony.

Przeciwko republice żydowskiej

Berlin. Główny zarząd znanej organizacji żydowskiej, O. R. T. komunikuje, że Towarzystwo to, mające na celu popularyzowanie wśród ludności żydowskiej polityki, nie ma nic wspólnego z sowieckim projektem organizacji republiki żydowskiej na wybrzeżu morza Czarnego. Zarząd uważa, że podobny projekt może tylko zaszkodzić sprawie żydowskiej i protestuje przeciwko jego urzeczywistnieniu.

Zamiecie śnieżne w Niemczech

Berlin. — W zachodnich i południowych Niemczech panują silne zamiecie śnieżne. W Düsseldorfie, Hamburgu i innych miejscowościach zamiecie te spowoły dowoły zastój w ruchu kolejowym. Połączenia telegraficzne i telefoniczne między Berlinem a Hamburgiem, miastami saskimi i innymi miejscowościami są przerwane.

Rozwiązanie parlamentu w Jugosławii.

Wiedeń. Pisma donoszą z Belgradu, że rząd postanowił nie powoływać więcej na sesję obecnego parlamentu, który odbedzie swe ostatnie posiedzenie dnia 1 maja, celem wysłuchania reskryptu królewskiego, rozwiązującego Izbę i rozpoczynającego nowe wybory. Obecny rząd otrzyma od króla polecenie przeprowadzenia nowych wyborów.

Zakaz ogłoszenia orędzia b. króla

Wiedeń. „Neue Freie Presse” donosi z Aten: Rząd postanowił zakazać ogłaszania orędzia, wystosowanego z Bukaresztu przez ekskróla Jerzego do ludności Grecji. Rząd motywuje swój zakaz tem, że Jerzy jest obecnie osobą prywatną, której nie przysługuje prawo zwracania się do ludności z manifestem.

Statyczny wynik wyborów w Włoszech

Rzym. Według ostatecznych obliczeń, zwolnieni Nitti’ego oraz reformiści ponieśli przy teraźniejszych wyborach niemal całkowitą klęskę. Opozycyjnych posłów w przyszłym parlamencie będzie 129. — Większość rządową składa się z przeszło 400 posłów, faszystów będzie około 260, liberałów i demokratów popierających rząd 150.

Prez. Millerand o Besarabji

Paryz. Prezydent Millerand w toaście na cześć króla i królowej Rumu-

ni, wspominając o odzyskaniu Alzacji i Lotaryngii przez Francję, zaznaczył, że to samo zwycięstwo połączyło ziemie rumuńskie w jednności narodowej nakoniec odzyskanej. „Nasz parlament — mówił Millerand — ratyfikował ostatni instrument dyplomatyczny, który uświęcając dar, jaki Besarabia uczyniła sama z siebie w toku wojny Rumunii, zamknął pełen chwały cykl waszego odrodzenia.”

Konferencja Poincarego z Mac Donaldem

Berlin. „Lokal Anzeiger” donosi z Londynu: W kołach parlamentarnych słychać, iż między Mac Donaldem a Poincarem ma się odbyć konferencja w sprawie wniosków sprawozdania rzeczoznawców. Przypuszczają, że o brady te będą wstępem do konferencji premierów mocarstw sprzymierzonych. Termin zezbrania się tej konferencji zależy będzie od terminu ukończenia obrad komisji odszkodowań. W dalszym ciągu dowiaduje się „Lokal Anzeiger” z Nowego Jorku, że tamtejsze koła rządowe popierać będą plan Davesa.

Wodział złota rosyjskiego

Paryz. Niektóre pisma uczyniły wiele hałasu z powodu wystania przez bank francuski złota do Anglii. Poincare, odpowiadając w senacie na zapytanie sen. Monzie w tej sprawie, oświadczył, iż z sum, które były przez

SKŁADAJMY OFIARY dla powodźian!

pierwszą ofiarę złożył dziś w Adm. „Gońca”

MK. 20.000.000

D. BERKOWICZ

właściciel sklepu Cementu, papy, smoły, natfu, smarów, olejów, oraz farb i artykułów chemiczno-technicznych.

Częstochowa. ul. Kościuszki 45.

NA ŚWIĘTA!

wszelkie

FIRANKI. KAPY. CHODNIKI. DWYANY. SERWETY. RĘCZNIKI. KOLDRY WATOWANE

sprzedaje po cenach konkurencyjnych najtańszych

M. CZĘSTOCHOWSKI

Firma

II-ga ALEJA Nr. 25. RÓG KOŚCIUSZKI TELEFON 4-86.

Kupujcie w największym chrześcijańskim Magazynie blawatnym JERZEGO CHOLEWICKIEGO.

II-ga ALEJA Nr. 25.

PRZEZ ZAKOPCONE

SZKIEŁKA

Oto i za tydzień mamy święta! Prawda, że powiedziane namydzająca nowina, która zapewne nie będą zakłócone kłopotające się już od szeregu tygodni sprawy gospodynie! Ale na mnie o to nie wolna spada onegdaj niespodziana jak grzmot z jasnego nieba, albo jak lawa cegły z gziemu domu nr. 39 przy ul. Panny Marii. A przypomnieliem sobie o bardzo bliskim terminie świąt dopiero wówczas, gdy mi w domu szczęśliwiej córce zadała pytanie: — Tataśiu, czy będziemy mieli szynki na święta? — Hm, szynka?... Prawda, że te święta nadchodzą!... pomyślałem sobie w duchu.

Dalsze rozmowy z małą latoroślą nie będą powtarzał, ale lubię czasem porozmawiać na poważny temat z takim małym człowiekiem, co dostarcza mi daleko więcej przyjemności, aniżeli konwersacja z dultym i ludźmi lub też, Boże bracie, z teściową.

Podczas takich rozmówek mam chwilę swobodnej rozmyśl, a jednocześnie nieświadomie wychowawcza, ściśle według metody Frobela, tak gorliwie zalecaną przez prof. Wl. Filipczyka podczas ostatniego odczytu w sali Świąt Ognio-

danym wypadku z obowiązkami należytej wypłacalności w stosunku do rzemici, właścicieli sklepów kolonialnego i innych codziennych dostawców niecodziennych frykasów.

Przynajmniej zaś trzeba, że pomimo znacznego postąpienia słoniny i mięsa, znaszaki utrzymuje się nadal na dosyć wygórowanym poziomie. Nabywie więc średniej wielkości szynki przy połączonej z wydatkiem z górą 20 milionów marek.

Naturalnie, w stosunku do ceny wieprzyny, nie jest to zbyt wiele, ale, niestety, nie każdy z przeciętnych pracowników będzie sobie mógł pozwolić na podobny wydatek, że względu na dotkliwe dające się odczuwać, zwłaszcza w okresie przedświątecznym, brak gotówki. Bardzo wielu urzędników państwowych nabyło za pensję pożyczkę dolarową w naj bliżej nadziei, że może przy pierwszym ciągnięciu, które wypada 15 kwietnia, kaprys fortuny uczyni go bez zbytniego zachodu miliardem. Po ciągnięciu oczywiście, każdemu z owych „rentierów” będzie o gotówkę łatwiej, gdyż parę kuponów może sprzedać, jednak do ciągnięcia przagnie za wszelką cenę wszystkie odcinki dotrzymać. Taką jest natura ludzka!

Coraz jednako święta będą mieli dotknięci klęską powódź mieszkańcy Zawodzia i innych okolic zaprzyjaźnionych z Wartą. Tym, którym woda zabrała już częściowo zabudowę majątek rachony podjęli już z gorącem pomo-

cał Magistrat, a ostatnio zawiązał się Komitet niesienia pomocy dla powodźian, który urządzą kwiaty i zbiórki publiczne w pierwszą niedzielę po świętach. To będzie i tak dosyć szybko załatwiona sprawa zorganizowania samopomocy społecznej.

Podobne akcje zazwyczaj gorzej się przedstawiają, gdy idą drogą urzędową od ministerstw przez województwa do gmin samorządowych. Najlepszym tego dowodem, że np. w miejscowej „Gazecie Urzędowej” Wydziału Powiatu Częstochowskiego ukazał się okólnik w sprawie powodzi, polecający przedsięwziąć środki ochronne przed powodzią, dopiero w numerze z dn. 3 kwietnia t. j. skurat w kilka dni po ukończeniu powodzi. A znajdujemy w tym okólniku nader celowe zarządzenia, jako to:

1. Oczyszczanie rowów, zwłaszcza kanałów burzowych z śniegu i lodu dla ułatwienia odpływu wody ściekającej z pół i łąk.

2. Założenie workami z piaskiem wszelkiego rodzaju wyrw i uszkodzeń na groblach lub innych budowiach i t. p.

Wielkie to nieszczęście, że owe przeszerowane zarządzenia przywdrowały do Częstochowy o kilka tygodni za późno, ale pomimo wszystko, zostały wydotowane w „Gazecie Urzędowej”, bo przecież mogą się przydać mieszkańcom na rok przyszły.

Pomimo, że wieszono powódź się dawało się stoczyć, jednako wielki,

ważniejsza nie zaczęła się jeszcze na dobre. Chłodne wiatry dają się doczuć wielkiom ludzom we znaki i nie tylko na dworze, ale owszem jeszcze więcej w nieopalanonych biurach i mieszkaniach. Opalacz teraz biura, to zbyt ekonomiczne, nie każdy nie pozwala obecnemu kursowi polityki oszczędnościowej, siedzieć zaś w palcach w biurach i urzędach państwowych także nie wypada, — przeto urzędnicy i nie zredukowane dotychczas urzędniczi państwowe ogrywają się myślą, że pierwsza wygrana pożyczki dolarowej padnie właśnie na ich numer premijowy!

Wobec ukazania się pożyczki dolarowej sławetna „milionówka” straciła już na aktualności, a nawet już oddawna przestała się nią ludzie interesować. — Mnieć jednak należy, iż obecnej pożyczki nie spotka smutny los dewaluacji, tem więcej, że w uruchomionych przy końcu kwietnia Banku emisyjnym mamy pełną gwarancję stabilizacji naszej waluty.

Za kilka już dni ujrzymy po raz pierwszy w obiegu złote polskie, ktermi zostanie wypłacona nasza pensja wszystkim urzędnikom państwowym. Już transport złotych polskich przybył do Częstochowy, tylko chwilowo znajduje się zamknięty na trzy spusty w skarbcu P.K.K.P.

Zabój mocno, że nie jestem urzędnikiem państwowym, ale i to mnie niecierpi nie cięży, że ujrzę narzecia bodaj zalednia naszą złotową walutę.

— D — A c c r.

Rosję z Łobozem w okresie przed zawarciem przez nią traktatu pokojowego w Brześciu Litewskim, pozostało 10 milionów dolarów, które podzielono pomiędzy Francją a Anglią, jako drobna spłata długu rosyjskiego w tych państwach. Zgodnie z powyższem, 8 milionów dolarów przesłano do Anglii a jednocześnie 8 milionów zatrzymano we Francji.

Salszewicy w Londynie
Londyn. Przybyła tu wczoraj wieczorem delegacja rządu sowieckiego na konferencję anglo-sowiecką dla uregulowania stosunków politycznych i gospodarczych obu krajów. Pierwsze plenarne posiedzenie tej komisji pod przewodnictwem Mac Donalda odbędzie się w poniedziałek, w gmachu Foreign Office. Na posiedzeniu tem premier powita oficjalnie przybyłych delegatów. Następnie konferencja podzieli się na dwie grupy polityczną i ekonomiczną.

Sowiecki instytut gazowy.
Berlin. W Petersburgu powstało zorganizowane przez rząd sowiecki jako-wo laboratorium chemiczne do badań nad gazami trującymi. Jednocześnie Związek zwolenników wojny gazowej nawołuje do zbierania jakidek na wytwarzanie gazów trujących.

Fowa tajemnicza historia z granatami ręcznymi
Warszawa. W dniu wczorajszym, w godzinach biurowych, pracownicy Kasy Chorych na Solcu, przy porządkowaniu wewnątrz szaf, w jednej z nich zauważyli dwa bliźnięta, podejrzane przedmioty.

Po bliższym ich zbadaniu, okazało się, iż są to ręczne granaty. Wielce tem niezwykłym odkryciem przerażeni pracownicy, bezwzględnie zawiadomili telefonicznie o odnośny komisariat policji.

Wkrótce po otrzymaniu alarmującego zawiadomienia, przybyli na miejsce funkcjonariusze policji stwierdzili napocześnie, iż znalezione w szafie tajemnicze przedmioty, są to zaladowane materialem wybuchowym granaty ręczne.

Granaty zabrano do komisariatu, zaś w tajemniczej tej sprawie wdrożono energiczne dochodzenie policyjne.

otworna zbrodnia matki

Tragedja nielubnej córki — matka nie przyznała się do zabicia — zhydry mord dla usunięcia zżywego dowodu

Z Warszawy donoszą: W lesie Komorowskiem pod Pruszkowem na rumowisku starych okopów rosyjskich znaleziono trupa młodej kobiety okropnie zmasakrowanej. Całe ciało pokryte było ranami, a twarz zmiażdżona.

Na miejscu zbrodni przytrzymano kobietę, jak się później okazało największym Walentyna Lau, 40 lat licząc. Przed 23 laty poznała ona w Warszawie koczka dońkiego, z którym nieważnie stała się, a którego owocem była córka. Lauowa udała się na jakiś czas do Besarabii, a później wróciła do Warszawy, pozostawiając kochanka razem z córką. W Warszawie wyszła ona za mąż i miała z tego małżeństwa troje dzieci.

Tymczasem, kiedy córka podrosła i dowiedziała się całej prawdy, zaatakni

Jerzy Cholewicki
CZĘSTOCHOWA

Nadeszły najwziewsze tkaniny wełniane i bawełniane w suknie i kostymy damskie. Wielki wybór mekskich korydów od najdłuższych do najwykwintniejszych. Specjalność — Kordury wawerskie od 37,000,000 szluka — na zamówienie — podług wartości wybranego towaru

Obsługa przesyłkowa Kredyty krótkoterminowe

II ALEJA № 23

Magazyn Bławatny

SALA STRAŻY OGNIOWEJ
We wtorek, dnia 15 kwietnia 1924 r. o godz. 8 m. 30 wiecz. odbędzie się odczyt

Dr. Leona Petrażyckiego
prof. Uniw. Wársz.

n. t. „Co to jest filozofia”
o istocie, zadaniu i głównych kierunkach filozofii.

Odczyt ten otwiera cykl prelekcji m. i. 2) „Stosunek między Bogiem, ludźmi, a zwierzętami” 3) „O życiu i śmierci” 4) „Nauka, Darwin i filozofia Nietzschego i t. d.

Bilety wcześniej do nabycia w „Cristalu”.

ła do matki i z Besarabii udała się do Warszawy. Przy pierwszym widzeniu się z córką Lauowa kazała jej nazywać siebie ciotką, a następnie oświadczyła że trzymać jej u siebie nie może i że wywiezie ją do wuja w Pruszkowie. I rzeczywiście za kilka dni obie kobiety wyjechały. Kiedy przybyły do Pruszkowa, udała się Lauowa do pobliskiego lasu, zatrzymała się z córką przy okopach i zarządziła odpoczynek, wyjmując zakaski i wódkę. Kiedy córka wypila kieliszek wódki, do której Lauowa nalała trucizny, córka straciła przytomność. Wówczas Lauowa wbiła dłoń w ucho gwóźdź, a gdy ta zbudziła się z omiędlenia i zaczęła krzyczeć, dobita ją młotkiem.

Takie to przyjęcie zgromadziła matka tęskniącej córce. Lauowa przyrzeczona odpowiadać będzie za swój czyn nie ludzki przed sądem.

Ostatnie walki na Dalekim Wschodzie.

Jak głosz komunikaty sowieckie, wydane przez sztab płatej armii sowieckiej, znajdujący się na Dalekim Wschodzie, armia ta zlikwidowała ostatecznie partyzanckie oddziały, czynne dotąd w Okręgu Jakuckim. Dwa ostatnie oddziały miały złożyć broń w tych dniach.

Jeden z komunikatów podaje szereg ciekawych szczegółów o wypadkach w okręgu miasta Blagowieszczeńska nad Amurem, gdzie w przeciągu trzech tygodni władza sowiecka nie istniała, będąc obsłona przez powstanie ludności miejscowej.

Powstanie to, według doniesienia sowieckiego, zostało zainicjowane przez grupę emigrantów pod wodzą generała Syczowa, przebywającego w Charbinie. Przy poparciu tej organizacji, a także, jakoby i władz japońskich, grupa oficerów przesłała granicę chińską i w okręgu, leżącym na północny wschód od Blagowieszczeńska zorganizowała powstałe nie miejscowych wólcjan pod hasłami monarchistycznym, na czele powstania stanął oficer Manikowski i bardzo szybko stała się brojnowa powstanie doszło do 2-3 tysięcy ludzi. Jednakże dalszy rozwój powstania został sparaliżowany przez nieporozumienia, jakie wynikły pomiędzy przywódcami siły brojnowej i wódzstwem miejscowem z jednej strony a wywiadem kierownictwa rządu, przesłał przez organizację charytatywną, i dróg. Podczas gdy oddziały i powstanie

zaganiany działacze polityczni opowiedzieli się za programem partii socjalistów-rewolucjonistów i za zwolaniem konstyuanty. Wskutek tych nieporozumień nie został nawet zajęty przez powstańców Blagowieszczeńsk, ewakuowany w panicie przez bolszewików, gdyż nie można było uzyskać jedności myśli o to hasła, z jakimi powstańcy mają wkroczyć do miasta.

Podobny stan niepewności trwał około dwóch tygodni. Bolszewicy nie wystąpili początkowo przeciwko Manikowskiemu, nie posiadając dostatecznych sił zbrojnych, a następnie nastali swych agitatorów, którzy starali się powiększyć jeszcze rozłam wśród sił antysowieckich. Oddziały Manikowskiego zaczęły się rozpraszać w bezczynności i po upływie 18 dni, Manikowski oświadczył komitetowi, że nie zamierza czynić swych oficerów ofiarami programu partii S.-R., poczem rezta oddziały zbrojne wraz z członkami komitetu w liczbie około 500 zbrojnych przedarła się przez kordony bolszewickie i przeszła granicę chińską. W obecnej chwili cały ten oddział został internowany przez Chińczyków w Cyncykarze.

W sali Teatru „Nowości”
Jeszcze tylko 2 dni! w sobotę 12-go i niedzielę 13-go kwietnia o g. 8 m. 15 wiecz.

Teatr Czarodziejski
BOSKO
3 i pół godziny w Krainie śniów i czarów.

W poniedziałek
dnia 14-go pierwszy dzień oglądania zatem ostatni termin na kupon losów do klasy 1-iej. Cena pojedynczego losu 6 sztek — 10,800,000 mk. Pół losu 3 sztek — 3,400,000 mk.

Najczęściej wzywane w CZĘSTOCHOWIE
Kantor Loterii Państwowej
Antoniego Egera
Co drugi nie wygrasz.

Nie mogąc osobiście dziękując kolegom i koleżankom Pow. Kasy Chorych za 16-to miesięczną współpracę i zaangażowanie za pośrednictwem niniejszego ogłoszenia.
J. Ł. — ki.

MARJUSZ ZARUSKI.
ZWYCIĘSTWO!
(Wrażenia z Tatr)

Zdradziła ta ścianka Jak życie.
Nie wladłem swą ręką zarętwiała.
Stargane i nerwy i ciało,
Śmierć w turniach czaiła się skrycie...

Zdawabo się, słońce w błękitcie
Wraz ze mną na niebie honofo...
Raz jeszcze się zwadłem ze ścianą.
Raz jeden — i jestem na szczycie!

Na dole już ziemia i chmury,
Na górze obłazymy i karty.
Nie zgodał mnie chyty ich goncy.

Wyciągam ramiona do góry.
Bo wloha w mych ustach zamarty:
O ziemio! o niebo! o słońce!

KRONIKA.
— **Palmowa niedziela.**
Dzisiejsza „niedziela” jest ostatnią przed Wielkanocą, czyli niedziela palmowa, tak nazwana od słania drogi palmami przy wjeździe Chrystusa Pańskiego do Jerozolimy.
W rzymsko-katolickim Kościele w dniu tym podczas nabożeństw odczytywana jest dłuższa Ewangelja, odbywa się również święcenie palm przy wielkim ołtarzu, które następnie rozdzielanie bywają „między wiernych”.
We wszystkich świątyniach miejscowych odbędzie się dziś liczne nabożeństwa w porządku zwykłym, przyjetym na każdą niedzielę.

— **Wykład dr. A. Mikulskiego.**
Dnia, w niedzielę, dn. 13 bm. o g. 4-iej po poł. w sali Straży Ogniowej odbędzie się piąty wykład z cyklu wykładów prelegentów Collegium Pedagogicznego przy uniwersytecie Jagiellońskim.
Dzisiejszy wykład na temat: „Atmosfera duchowa w szkole powojennej” wygłosi dr. A. Mikulski, dyrektor seminarjum nauczycielskiego w Krakowie.
Odczyt ten winien wzbudzić duże zainteresowanie zwłaszcza wśród rodziców młodszej szkoły, uczęszczającej do szkół powszechnych.

— **Przebieżanie w „Tygodniku Akademika”**
Przebieżanie w „Tygodniku Akademika” w województwie polskim; młodzież akademicka w Kielcach nadesłała nam na atepujecie sprawozdanie z „Tygodnika Akademika” na terenie województwa kieleckiego w r. 1923: przychód — a) ofiary komitetów powiatowych, magistratów i sejmików — 2,393,440,754 mk. 50 fen. b) za ogielki na budowę domów akad. uczniów — 190,495,800 mk.; rozchód — a) przekazano Radzie Naczelnej do spraw pomocy polsk. młodzieży akademickiej w Warszawie — 1,496,120,000 mk.; ofiar i 190,495,800 mk. za ogielki, b) przekazano Komitetowi wojewódzkiemu w Krakowie — 890,625,000 mk.; c) druk, porty i inne drobne wydatki — 6,695,754 mk. 50 fen., czyli zarówno przychód jako i rozchód są zamyka się sumą — 2,583,936,554 mk. 50 fen.

Przebieżanie Komitetu Wyraża najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim ofiarodawcom oraz osobom, które zajęły się zbieraniem ofiar.

— **Konkurs literatutowy prof. Melanji Grafczyńskiego.**
Dnia wnie konkursu 18 m. w godz. 8-iej wiecz. w sali Strazy Ogniowej odbędzie się siódmy z rzędu koncert odczytowy p. l. „Schubert, jego życie i twórczość”.
W koncercie odczytowym wystąpi: prof. Dr. Melanja Grafczyńska, jako prelegentka, Jadwiga Jakubowska, jako ilustratorka (językiem), Jan Grafczyński, jako ilustrator (słowo) oraz jako ilustratorzy kwiatów: pp. Jadwiga Jakubowska (językiem), Jan Grafczyński (słowo) i

Największy wybór
Kapeluszy
krajowych i zagranicznych

czapek

A. BRAUBRODT

(cello) i Herman Steurer (kontrabas).
Instracja obejmie kwintet „Die F6rrle-
walle, impromptu i szereg pieśni
w j. niemieckim).
— Dzisiejszy koncert odczytowy o tak
ciekawym i bogatym programie ściągnie
jeszcze liczniejszą publiczność, niż zazwy-
czaj, a sala Strazy z pewnością będzie
zapelniona.
Bilety po 3 miliony mk. a dla mło-
dzieży szkolnej i członków Związku po
1.500.000 mk. wcześniej do nabycia w
„Cristalu”.

10. rocznica dla powstania.
W poniedziałek, dn. 14 b. m. o godz. 7
wiecz. odbędzie się w Magistracie (po-
kój Nr. 12), zebranie zaproszonych przed-
stawicieli władz, instytucji i społeczeń-
stwa „w celu ukonstytuowania Komite-
tu Wykonawczego akcji pomocy powo-
dzianom.
Ze względu na domiostost sprawy,
niewątpliwie wszystkie osoby zaproszone
nieomieszkają, stawić się na zebranie.
— **Ferje swiętacyjne w szko-
lach.** Ferje wielkanocne w szkołach
powstępnnych i średnich zaczynają się
15, a kończą się 28 b. m.

Od Redakcji. Dzisiejszy nu-
mer przedswiętacyjny „G6nica Często-
chowska” składa się z 14-tu stron
druku i zawiera bogaty dział informa-
cyjno-handlowy.

**Dekoracja pułk. Nieniew-
skiego.** Wczoraj o godz. 12-iej w po-
łudnie w sali hotelu „Polonia” odbyła
się uroczystość udekorowania, orderem
„Odrodzenia Polski” dowódcy dywizji
pułkownika sztabu generalnego Adama
Nieniewskiego.

Na chwilę przed rozpoczęciem urocz-
ystości przed „Polonią” stanęła kompania
honorowa, od której raport odebrał pułk.
Nieniewski.

Uroczystość dekoracji odbyła się w
sali na pierwszym piętrze. Wobec zgro-
madzonego w komplecie korpusu oficer-
skiego i przedstawicieli władz miejsco-
wych z p. starostą K6hnem i przyzwy-
dem miasta drem, Karłowiczem, na cze-
le wojewoda kielecki, p. Bilski, wygłosił
przemow, podnosząc zasługi pułk. Nie-
niewskiego, położone przy budowie, na-
szej państwowości polskiej, poczem wrę-
czył dekorowanemu odznakę orderu
„Polonia Restituta”. W imieniu korpusu ofi-
cerskiego przemawiał pułk. Henryk Weis.
Na zakończenie uroczystości p. wojewo-
da zanioś okrzyk na cześć Rzeczypos-
politej, a pułk. Weis na cześć detoro-
wanego dowódcy dywizji.

Po uroczystości odbyło się śniadanie
w kasynie oficerskiej.

Z „Lutnia”. Wobec zbliżają-
cych się ferj swiętacyjnych i mięsiecy
letnich, lekcje ch6rów „Lutnia” zostają
zawieszane. O terminie rozpoczęcia
prac zespołow ch6ralnych nastąpi od-
dzielne zawiadomienie.

Uroczystość Sokolska

**Powiętanie sztandaru X-go
gniazda im. K6lniekiego**
W dniu 27 b. m. (nieдіiele) odbędzie
się w mieście naszym piękna uroczystość
powiętania sztandaru X’ gniazda „Sokole-
go” im. Jana K6lniekiego przy Stow. Re-
mienniczo-Przemysłowem.

Konferencja honorowy uroczystość stano-
wią: p. prezes i przyzwydem dr. J. Mar-
czewski, Starosta K. K6hn, Starostina
K6rnowa, ks. prałb B. Wr6blewski, ks. prałb
W. Mondry, doktorowa Wasilewska,
redaktor F. D. Wilkoszewski, pułkownik
A. Mieniewski, kapitan Petrykowski, in-
tegnas Zawadzki, W. Jabl6nski, A. Kan-
czewski, ławnik J. Wieclawski, K. Pluch,
W. Stan6w i K. Beigauzen.

Program uroczystości przewiduje na-
bożestwo w kościele sw. Jakuba, powię-
tanie sztandaru, posiedzenie uroczyste

Podziękowanie

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę dro-
gim nam zwłokom

**†
MIECZYSLAWA HENRYKA
Luczkowskiego**

w szczególności Wiel. pref. ks. Sobani6skiemu za szczere
i wtrąsające przemówienie przy grobie zmarłego, kierowni-
kowi szkoły kol. p. Bilskiemu p.p. nauczycielom i nauczy-
cielkom, p.p. Ch6ldykowi i Legoszowi za wzniośly śpiew pod-
czas nabożestwa, oraz koleżankom i kolegom składają ser-
deczne „Bóg zapłać”

Rodzinstwo i rodzina.

wieczornice tworzązka w sali Stow. Re-
mienniczo-Przemysłowego. Aktu poświę-
cenia dok6na kapelan „Sokola”, ks. pref.
W. Mondry, rodzicami zaschrętnym
sztandaru będą p. Starostina K6hnowa i
pułk. A. Nieniewski.

Udział w uroczystości delegacji lub
drużyn należy zgłosić możliwie przed 20
kwietnia t. b.

**Zebranie miesięczne I-go
gniazda „Sokola”.** Dział, w nie-
dzielę o godz. 5-iej po południu w świe-
tlicy sokolej (ul. Piotrowska 3) odbędzie
się walne zebranie miesięczne członków
gniazda i Tow. „Sokół”.

Zbiórka Sokolów. Zarząd
Gniazd I i II X wzywają wszystkich Dru-
h6w na zbiórke dzisiaj, niedzielę o g.
9-iej rano do sali szkoły kolejowej.

**Posiedzenie Komisji sta-
tystycznej.** Jak się dowiadujemy, po-
śledzenie miejscowej Komisji statystycz-
nej do określenia zmian koszt6w utrzy-
mania odbędzie się we wtorek, dnia 15
kwietnia t. b.

**Koncert orkiestry 27 pp.
wawali6w.** Dział, w niedzielę, dn.
13 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali „Ogniska
Robotniczego” (Krakowska 13) od-
będzie się wielki koncert znakomitej or-
kiestry 27 pp. pod wytrawną batutą ka-
pelmistra W. Pawłowskiego. W. nader
bogatym programie koncertu: utwory: Li-
tolfa, Wagnera, Mozarta, Bacha i innych,
Calkowity doch6d przeznaczony na
rzecz inwalid6w wojennych.

Wspaniały koncert, którego wykona-
nie stać będzie na wysokim poziomie ar-
tyzmu oraz piękny cel ze wzzechniar
zasługują, na jak najszersze poparcie ze
strony społeczeństwa, to też niewąpli-
wie obszerne sala „Ogniska” zapelni się
w niedzielę po brzegi.

Bilety w cenie od 1 miliona do 5milo-
n6w mk. wcześniej nabywać można w
cukierni „Verstal”.

**Odczyt prof. Leona Pe-
trazyckiego.** We wtorek, dn. 15-go
b. m. o godz. 8-iej i pół wiecz. w sali
Strazy Ogniowej dr. Leon Petrazycski, pro-
fesor Uniwersytetu warszawskiego, wyg6-
si odczyt na temat: „Co to jest filozofia?”
(o istocie, zadaniu i g6wnych kie-
runkach filozofji).

Odczyt sedwego uczonego, którego
imię szeroko znane jest tak u nas, jak i
zagranicą, dzięki licznym jego pracom o-
raz spisałym i oryginalnym pogl6dom w
dziedziny filozofji i socjologii, wzbudzi
niewątpliwie wśród częstochochian śledzą-
cych ruch naukowy dużę zainteresowanie.
Bilety wcześniej nabywać można w
„Cristalu”.

**O czystość powietrza w
urzędach i biurach.**

Weszło w życie rozporządzenie Min-
i zdrowia publicznego z dn. 25 lipca 1923
r. w przedmiocie ochrony czystości po-
wietrza w urzędach, biurach, sklepach,
magazynach i wszelkich innych pomie-
szczeniach publicznych. Według roz-
porządzenia wszystkie powyższe po-
mieszczenia winny być utrzymane w
czystości, zaopatrzone w słomianki, sza-
tnię lub przyrządniej wjezdek, splu-
waczkę z pływem oddkajającym w miej-
scu widocznym i przystępnym, umy-
walnie z wodą o ile możności bieżącą,
mydło i ręcznik. Biura winny być za-
opatrzone w urządzenia zabezpieczają-
ce papieri, kalafajki etc. od kurzu i py-
łu, lazary, kurzućki i t. d. Każde po-

kurzone i przewietrzone przed zaję-
ciami i po ich ukończeniu, podłogi,
ściany, okna i drzwi winny być czyste
i szczelne. Zarządca danego pomiesz-
czenia lub wyznaczona przezeń osoba
obowiązana jest czuwać nad wykona-
niem tych przepis6w. Winni ich pre-
kroczenia podlegać b6dą karze do 1000
złp. grzywny lub do 3 miesi6cy aresztu.

**Zebranie og6lne Sp6dziel-
ni kolejowej.** We wtorek, dn. 15-go
b. m. o godz. 6-iej lub w drugim termi-
nie o 7-iej wiecz. w teatrze kolejowym
przy ul. Piłsudskiego odbędzie się og6l-
ne zebranie sprawozdawcze członk6w
Sp6dzielni kolejowej.

Zebranie klubu „Orleta”
Dnia 15 b. m. o godz. 5-iej po połud-
niu odbędzie się nadzwyczajne og6l-
ne zebranie członk6w klubu sporto-
wego „Orleta” w sali „Sokola” przy
ul. Piotrowskiej Nr. 3.

**Biblioteka „Tygodnika
Ilustrowanego”.** Poczynając od kwie-
tnia warszawski „Tygodnik Ilustrowany”
bezpłatnie nadsyłać będzie co miesiąc
każdemu swemu prenumerat6rowi książ-
kę powieści6w najwybitniejszych au-
tor6w polskich. Dodatki6w więc biblioteka
„Tygodnika Ilustrowanego” zawierać b6-
dzie 12 pięknych dzieł rocznie.

W Częstochowie prezentuje „Tygo-
dnika Ilustrowanego” przyjmując kantor-
pism i ogłoszeń p. A. Otr6bka (Kościusz-
ki 11).

**Teatr zaradzi6ski Be-
sko.** W sali teatru „Nowosci” (i Ale-
ja 12) wystąpi mistrz Bosko jeszcze ty-
ko w sob6tę, dn. 12 i w niedzielę, dn. 13
b. m. o godz. 8 i pół wieczorem. Na zy-
czenia wielostronne da mistrz Bosko
przedstawienie dla młodzieży dzisiaj, w nie-
dziele o godz. 3-iej po południu.

**Wojak6w, pomar-
naczyk6w** Ci6szące się u nas obrzy-
mienia wojak6w i pomaraczyk6w nie są
bez zarzutu. Pomaraczyk6w malinowa da-
rzy się najwiecej wgl6dami. W isto-
cie, wygl6daj6c one zachęcająco, choć pod
względem ceny różni6 się tylko nieznacz-
nie od pomaraczyk6w zwykłych. Pomarac-
zyk6w malinowe, znajduj6c się obecnie w
wielkich ilościanch w Częstochowie, są
szczerze najniebezpieczniej barwione za pomoc6
iniekcji aniliniowych na różowo lub mali-
nowo.

Zawody piłki nożnej.
Dział, w niedzielę o godz. 3-iej po poł.
rozegrane zostaną na boisku miejsciem
na Zawodzie zawody piłki nożnej pomi-
ędzy C. K. S. „Warta” a rezerwa K. S.
„Wisła” z Krakowa. Bior6ć pod uwagę
ostatnie wyniki „Wisły” z Jutrzenka
13 : 1 oraz z „Polonia” warszawska 5 : 2
i wynik osi6gnięty przez „Wartę” z re-
zerw6 tegow klubu 0 : 2 (w roku 1922),
spodziewana jest niezwykle ciekawa roz-
wzka. Bilety wcześniej nabywać mo-
żna w cukierni „Cristal”.

Z kino-teatrow.

Teatr „Odeon” wyświ6tli od niedzi-
li niezrównany film amerykański p. t.
„Krew na plaku”. Jest to niezwykle
piękny i potężny dramat erotyczny,
kt6ry przenosi widza pod południowe
niebo Hiszpanji w świat nieustrasz-
nych kurtesan6w i ognistych signo-
r6w, kt6re potrafi6 kochać namienić,
ale i szczer w ci6nawi6lić. Rzecz dzieje
się w uroczj Sewilli, gdzie rozgrywa-

tino, Lila Lee i Nita Naldi.
Kino-teatr „Nowy” wystawia naj-
nowszy wielki film francuski p. t. „C6r-
ka, brygadiera”. Wspaniały ten ro-
mans historyczny rozgrywa się na dwo-
rze Ludwika XV, mając za t6l6 mi6cne
intrzy dworskie, kt6re jednych wyno-
szą na wysokie stanowiska, innych zaś
wtr6caj6 niewinnie do lochow więzien-
nych. W rolach g6wnych znakomici:
Małgorzata Haid, N6ra Oreg6r i Max
Devrient.

Kino-teatr „Legun” demonstruje sen-
sacyjny film amerykański p. t. „Ozamy
postrach”. Jest niezwykle ciekawy dra-
mat, ilustruj6cy awanturnicze przygo-
dy bandy rozb6jnik6w i tragiczne dzie-
je rodzinstwa, kt6re os6bienie w dzie-
cinistwie podczas napadu bandyt6w i
rozdzielone, spotyka się dopiero po
upływie kilkun6stu lat w dziwnych oko-
licznościach.

Uj6cie włamywaczki. Teo-
fil Kotarba (Krakowska 28), zameld6wał
policji, że „niewiadomy sprawca wsz6di
do jego warsztatu przez okno i stracił
mu narz6dzia slusarskie, wartosci 100 mi-
lion6w mk. Przeprowadzone śledztwo u-
staliło, że kradzieży dokonał Konrad Ma-
tyjaszczyk (Krakowska 24), od kt6rego
skradzione narz6dzia odebrano i zwr6co-
no poszkodowanemu, Matyjaszczyka prze-
siano do S6du P6k6wno.

**Przebiegnij6 w6łki w6d-
ki.** Za uprawnianie tajnego wyszynku al-
koholu policja spisała protok6ły na Be-
niamina Brudera (Prosta 4) i Małgorzatę
Mendy6 (Kolejowa 3).

Na kradzieży węgla. Na st.
Częstochowa schwytano na gorącym
użynku kradzieży węgla z wagonu Wa-
clawa Czerwińskiego (Warszawska 33),
Radzi6cha Wiktora, St6brawo Ludwika i
Feliksa W6jci6ka, zam. przy ul. Kr6tkiej
Nr. 1 oraz Zygmunta Sieradzkiego (Ki-
6skiego 60).

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!
Najprzej6niej proszę Sz. Redaktora
o łaskawe umieszczenie na łamach po-
częstochowskiego swego pisma co następuje:
Nie b6d6c w możności os6bienie po-
dziękować wszystkim, kt6rzy b6d6
uczestniczyli w mojem w obch6dzie me-
go jubileuszu, b6d6 przesyłaniem życzeń
okazał mi dużę zyczliw6sci, a przede-
wszystkiem Towarzystwu „L6karstwie-
my Tow. Orbi6 i Zwi6zkowi pracow-
nik6w, wyrażam t66 drog6 moje naj-
serdeczniejsze podziękowanie.

Racz przyj6ć Sz. Panie Redaktorze
wyraży wysokiego szacunku.
Fr. Edm. Nowak.
Aptekarz.

Częstochowa, 11/IV—1924 r.
Przyj6. Red. Zaznaczyć należ6, iż roz-
ganizowanie uroczystości jubileuszowej
kt6ra wypadła tak imponująco dla Ju-
bilata, jest c6lkowit6 zasług6 człon-
k6w obecnego zarz6du K6ta apteka-
rzy. Uroczystość powyższa była na-
der pięknym dowodem zyczliw6sci i
uznania członk6w Zarz6du dla swego
prezesa.

Obecny skł6d Zarz6du K6ta apteka-
rzy Zagł6bta D6browskiego i m. Czę-
stochowy stan6w6: prezes—Edmund
Nowak; wice-prezes Stefan Szymbowski,
oraz czlonkow6w pp. Wasikowski, Ko-
zerak, Janiszewski i Stepi6nwicki.

Kronika handlowa.

**Nowa firma ch-z6c6luj6
s6k.** Z prawdziwym zadowoloniem
notujemy powstanie w mieście naszym
jeszcze jednej firmy chrz6ścijańskiej,
jaka jest otwarta niedawno przy ul.
Wieluńskiej Nr. 38 pracownia wyro-
b6w trykotowych Rejny Henclew-
skiej. Pracownia wykonuje nader gu-
stownie, szybko i po cenach przystęp-
nych wszelkie zamówienia w zakres
i trykotarstwa wchodz6c6 (w6wty w6-
senne, bluzki, ubranka dzieci6cne, pod-
szochy i t. p.) i z tych wzgl6d6w za-
sługuje na poparcie klienteli w do-
brze zrozumianym interesie wlasnym.
Powstanie, coraz to nowych firm
chrz6ścijańskich świadczy o pomyś-
nym rozwoju drobnego przemysłu chrzę-
ścijańskiego w naszym mieście.

**Nowy podatk6w i nowy
okaz6w.** Ministerjum skarbu poleci-
ło wtrzymać sprzedaż bon6w podatk6-
wych w czasie na zbliżaj6c6

**Slizne 4 i 5 letnie
Drzewka
Owocowe**
w doborowych odmianach na-
rodzone w l6tym i d6tnym srebr-
nym medalom.
Tętna s6czn6j znany ogr6d
HOFFMANA
Częstochowa

Popularne koncerty Odczytowa Związku Zaw. Nauczycielstwa P. Sz. Śr. Sala Straży Ogniowej

dn. 13 Kwietnia (niedziela) o godz. 8 wystąpią: Prof. Dr. Mela Graczyńska jako prelegentka, Jadwiga Jakubowska jako ilustratorka (fort), Jan Kraczyński jako ilustr. (spiew) i kwintet: J. Jakubowska (fortep.), J. Barski (skrzypce), S. Białochi (altówka), St. Smuga (cello), H. Steaurer (kontrabas) jako ilustrator „Die Forelle“ z VII koncertem odczytanym p. t.

SCHUBERT życie i twórczość Bilety na miejsca siedzące po 3. mil. mk., dla młodzieży i członków Związku po 1.500.000 mk. sprzedaje Instytut Cukierni „Cristal”

ny znajdujące się w obiegu, przyjmowane będą nadal przez kasy skarbowe przy wpłacie należności podatkowych. Jednocześnie PKKP, przy udziale kredytowej cofnęła wypłatę części ich w bonach podatkowych.

— **kubel złoty.** Za rubla złote-go płacono wczoraj w Warszawie 4.805,000 do 4.807,000 mk. polskich.

Giełdowy kurs walut

W dniu 12-go b.m. płacono w Warszawie
Dolar 9.350.000 - 9.300.000
Funt szterling 40.375.000
Frank francuski 555.300
Złoty frank 1.800.000
Frank szwajcarski 1.631.500
Frank belgijski 471.200
Korona czeska 269.500
Korona austr. 13085

Tendencja bez zmiany
Kurs franka waloryzacyjnego na dzień 13 kwietnia **1.800 000**

Z KRAJU

(-) **Bliznięta z psiami głowami.** W Przemysłu wydarzył się wypadek, który poruszył całe miasto. Oto pewna służąca powiła tu onegdaj bliźnięta o psich głowach. Ten wypadek, tak bardzo rzadki i niebywały, wywołał zainteresowanie wśród sfer lekarskich.

Jedno z bliźniąt umarło (czy też zdechło), poczem włożono je natychmiast w słoje dla konserwacji, drugie zaś cięższy jest dobrane zdrowiem i jest odwiedzane przez ogromne masy publiczności, która spieszy oglądać ciekawy fenomen natury. Matka bliźniąt jest zdrowa.

(-) **Tajemniczy trup samobójczy** żył w pogociu. W Piotrkowie w pogociu, przybyłym z Krakowa znaleziono na dworcu towarowym leżące w ubikacji wagonu 11 kl. zwłoki mężczyzny około 30 lat. Zastrzelony był z rewolweru belgijskiego 6-strzałowego, który trzymał zaciśnięty kurczowo w dłoni. Strzał skierowany był w podbiegnięcie, a kula utkwiła w mózgu. Nie znaleziono przy samobójcy żadnych dokumentów, znaleziona jedynie jakaś kartka świadcząca, że pochodzi z Jarosławia. Był wyznania mołozesowego. Zwłoki ostawiło no do inst. med. sądowej.

(-) **3 godzin pod terrorem bandytów.** We wsi Babicach gm. Blizne, 6-ciu bandytów (w tej liczbie kobieta) dokonali napadu rabunkowego na dom Józefa Mazurkiewicza. Steroryzowali i związawszy domowników, bandyci zrabowali 211 milionów mk., ubrania i bieliznę — ogółem na sumę 2 milardy mk. i zbiegli. Bandyci spłądowali całe mieszkanie i zabudowania gospodarce — przebywając na miejscu napadu od godziny 7-ej wiecz. do 3-ej w nocy.

(-) **Wykrycie „czarnej maski” w Krakowie.**

W ciągu ostatnich dni udało się organom policyjnym wykryć bardzo niebezpieczną szajkę złodziejską, która od szeregu miesięcy niepokoiła nietylko sam Kraków, ale także Łwów szereg innych miast Polski. Przeprowadzone dalsze ście dochodzenia przesyły brygadę Z. U. S. uwieczniona została pomyslnym wynikiem. Wyśledzono szereg kradzieży na przedmieściach Krakowa i włączają części rzeczy skradzionych złotych odebrać i zwrócić poszkodowanym, a sprawców tych włamań aptrynych zdołał lwowickich ujęć w osobach Aleksandra Zeruchy i Mieczysława Walewskiego. W związku z tą sprawą aresztowano szereg paserów, między którymi znajduje się t. zw. „cio cia” złodziej niejaka Saburdowa, stara paserka. Jak niebezpiecznymi złodziejami byli Zerucha i Walewski świadczą fakt, że popełnili oni przez kilka

Firma egzystuje od 1869 roku.
Handel Win i towarów kolonialnych
J. KARWIŃSKI
Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 23. Telefon Nr. 527.
POLECA NA ŚWIĘTA:
Migdały, rodzynki, wanilię, kompoty suszone, Konserwy.
Najlepsze Likieri, wódki, koniaki znanych firm krajowych i zagranicznych, wyborowe wina: węgierskie, francuskie, hiszpańskie stare miody. CUKRY i CZEKOLADY.
firma egzystuje od 1869 roku.

miesiący 42 włamań i kradzieży. W toku dochodzeń wpadnięto również na ślady organizacji złodziejskiej pt. „Stowarzyszenie czarnej maski”, do której i wymienieni złodzieje należeli. Członkowie tej bandy posiadali specjalne legitymacje i pozostawali w kontakcie z podobnymi organizacjami w innych miast Rzeczypospolitej.

W niedzielę, dnia 13 b. m. o godz. 5-ej p.p. w „Świetlicy” (Piotrowska 3) odbędzie się

WALNE MIESIĘCZNE ZEBRANIE członków Gniazda I T.G. „Sokół” z porządkiem dziennym
1) Wybór prezydium i odczytanie ostatniego protokołu.
2) Sprawozdanie zarządu.
3) Referat del. Sekcji Oświatowej.
4) Wypietanie ewidencji członków.
5) Wolne wnioski.

Zarząd.

B. premier saski w więzieniu

Przed sądem lipskim stał B. Prezes Ministrów Saskich dr. Ziegler pod zarzutem korupcji i został skazany na 3 lata więzienia, a jego zły duch Moebius na 2 lata. Skandaliczna ta sprawa byłaby niewątpliwie wróciła uwagę w daleko większym stopniu gdyby nie był zamknięty proces Hittlera i Ludendorffa. Dr. Ziegler bowiem był jedną z tych osobistości, przed którymi drżało ze strachu państwo Niemieckie. Socjalistyczny premier pocałował socjalizm Saksonji ku bolszewizmowi i ubrający robotników w Reichsrat Berlinski do interwencji Zeuchsehwy i ratowania Saksonji przed wojną domową. Swego czasu namiętne jego ataki na Kancelarza Cuno z powodu biernego oporu nad Ruhrą miały nie mieć wpływu na bieg rzeczy i otworzyły zagranicy oczy na wewnętrzna sytuację Niemiec.

Ow dyktator Saksonji był pod wpływem kowala, Moebiusa, który wówczas gdy brak było w Niemczech żywności sprzedawał mu worek maki. Gdy Ziegler został Ministrem Sprawiedliwości, spalił akty kompromitujące jego i Moebiusa i następnie zmusił go do Moebiusa do zniszczenia papierów oskarżających inne osoby. W ciągu swej kariery ulaskawiał tych, co go przekupywali. Między innymi otrzymał futro l. gęs. Wiedząc o jego sprawkach Moebius trzymał go w reku.

Nieczyste praktyki Premiera wykryli jego nieprzyjaciele polityczni i wszczęli kampanję, która skończyła się zasądzeniem i zupełną kompromitacją Zieglera. Być może wyrok nie byłby tak surowy, gdyby nie chodziło tu o socjalistę i republikanina, gdyż sądownictwo w Niemczech jest oprowadzone przeważnie przez monarchistów którzy mają dwie miary sprawiedliwości.

Piękne materiały na kostiumy, suknie wizytowe, etami, satyny, jedwabie i t. p. oraz **Bieliznę gotową** Poleca: **E. Lewinowa i S-ka** II Aleja Nr. 40

Czy są jeszcze ludzie uczciwi?

Jeden z paryskich dzienników wietczornych postanowił wypróbować praktycznie uczciwość swych współobywateli. W tym celu redakcja dziennika wybrała z książki adresowej sto nazwisk przedstawicieli różnych zawodów i do każdego z tych osób wysłała, załączając pięć franków w znaczkach pocztowych list następujący: „W odpowiedzi na list pański mam zaszczyt przestać panu przy niniejszym pięć franków w znaczkach pocztowych, jak się bowiem okazuje, istotnie jestem panu dłużny kwotę powyższą. Z głębokim szacunkiem Pierre Duval.”

Po wysłaniu listów oczekiwano na odpowiedzi. Z góry zaznaczyc trzeba, że napywały powoli, bardzo powoli. Siedem tylko osób zgłosiło się zaraz pod adresem w liście podanym, odnosząc znaczki i oświadczając, że musiało to być pomyłką. W liście też znajdowało się trzech posłów do parlamentu, trzech literatów i jeden duchowny protestancki. Trzynastu, wśród których pierwsze miejsce zajmowali sędziowie i lekarze, poprosiło listownie o bliższe wyjaśnienia, kilku zaś podziękowało za nadesłane pieniądze, jeden zaś z obdarowanych wyraził zdziwienie, że nadesłana mu kwota jest tak mała!

Wreszcie, gdy odpowiedzi napywały coraz rzadziej, redakcja wysłała do wszystkich zalegających w odpowiedzi list drugi, w którym ów rzekomy Pierre Duval pisał: „Przez pomyłkę w adresie posłałem panu 19 listów pięć franków w znaczkach pocztowych. — Przepraszam najmocniej i proszę o odesłanie mi kwoty otrzymanej za odliczeniem sobie, oczywiście, kosztów porta i papieru.”

Wobec tego przypomnienia, odpowiedzi zaczęły napywać przedź, a po ostatecznym ich obliczeniu okazało się że 66 osób zwróciło pieniądze, a 34 nie odpowiadały wcale, zatrzymując poprosu otrzymaną kwotę. Śród osób które zwróciły pieniądze pierwsze miejsce, pośród 20 zawodów, zajmują literaci, parlamentarzyści, notariusze i — szwaczkii, ostatnie zaś — przemysłowcy i handlarze wina.

W każdym więc razie oryginalna próba dziennika paryskiego dała wyniki ciekawe.

ZE ŚWIATA.

(-) **Ołbrzymi krzyż na polu bitwy.** Według pism brukselskich, w Dixmuiden, pomiędzy zabudowaniami fabrycznymi, o które toczyły się walki tak uporczywe, a słynnym szansem śmierci, ma być wzniesiony olbrzymi krzyż. Panować on będzie nad całem, rozległym polem bitwy.

Zadania wzniesienia tego pomnika podjął się znany z wojny włoskiej francuzkanin, o. Martial Leleux, który odegrał podczas wojny rolę bohaterką najpierw jako szeregowiec artylerji, w końcu zaś dowódca baterji haubic, a po wojnie napisał książkę p. t. „Mes cloîtres dans la tempête”, zawierającą wspomnienie pana wojenne.

O. Leleux wędruje obecnie po miastach belgijskich, wygłaszając wszędzie kazania i zbierając składki na zamierzony pomnik.

Najstarszy w Częstochowie
Zakład Wyrobów Gipsowych

J. Dymowicza
przy ul. św. Barbary 4
poleca **Figury religijne i fantazyjne** najrozmaitszych wielkości. Robota bardzo solidna. Zamówienia na czas wykonuje. CENY KONKURENCYJNE. **Firma egzystuje od 1894 roku.**

wybitniejsi lekarze są wobec jego cierpienia bezradni. Żatrute gazy niemieckie zżarły mu literalnie skórę na ciele od głowy aż do nóg. Człowiek obnażony ze skóry przedstawia jedną krwawą bryłę, cierpi straszliwie męczarnie, a mimo to żyje. By mu ulżyć w cierpieniach lekarze kazali zbudować specjalną wannę, w której Rolfe przebywa bez przerwy. — Pograżony w wodzie mniej odczuwa ból i łatwiej znosi gnijące go życie. Już do czterech lat nieszczęśliwy nie opuszcza wanny ani na chwilę. Spoczywa w niej w dzień, wanna jest jego łóżkiem. Dowcipnie obmyślone przyrządy chronią go od utonienia w czasie snu. Kąpiąc się bez przerwy Rolfe jada i nawet rozmawia. Był on już nieraz fotografowany i prześwietlany w celach naukowych.

(-) **Murzyni w Stanach Zjednoczonych.** Liczba murzynów w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej zmniejsza się w niesłychanie szybkim tempie. Pod wpływem jakiejś dekadencji organizmnej, rasa ta zaczyna zanikać. Śmiertelnice wśród nich jest niezmiernie duża, rozrodczość minimalna. Murzyni mają organizmy o wiele mniej odporne od ludzi rasy białej. Okres deszczowy czy lekkich chochy oziębień się powtarza powoduje wśród nich masowe wypadki śmierci na zapalenie płuc.

Murzyni zaś sami sobie pogarszają w Ameryce warunki życia, emigrując z Stanów południowych na północ celem uzyskania wyższych zarobków. We wszystkich tych sferach życia przemysłowych śmiertelnice wśród nich górną bardzo znacznie nad śmiertelnice wśród białych i to do tego stopnia, że z latwicią można przewidzieć bliski stosunkowo czas, w którym te miasta nie będą posiadały żadnych murzyńskich mieszkańców.

(-) **Wzruszająca „tragedja”** W Paryżu w ubiegłym tygodniu w kilku najbardziej uczeszczanych kawiarniach ukazała się podupadła dama z towarzysztwa, prowadząc ze sobą blade dziewczę z włosami rozpuszczonymi, spadającymi aż do ziemi. Trzymając w ręku nożyczki dama wyzywała do kupa włosów córki, dotkniętej chorobą piersiową, gdyż pieniądze są potrzebne na kurację. Na kupa nie było amatora, jednak wzruszona publiczność spieszyła z hojnymi datkami. — Tylko w kawiarni De la Paix znalazł się rosjanin ofiarowujący za włosy 400 fr. Słysząc to, matka nieszczęśliwej córki szybko opuściła kawiarnię, lecz opiepadły w ręce podejrzliwego agenta policyjnego. Po przeprowadzeniu do komisarjatu skonstatowano, iż blade dziewczę pochodziła od szmerek a włosy były sztuczne i przyprawione. Obiedwie były śpiewaczkami z szantonu podmiejskiego. Zaskarżono je o zabieg przy pomocy okazywa. (11)

Mąka pszenna

Krupczatka

nadeszła

Składowia Kupców Polskich

w Częstochowie

II-ga ALEJA Nr. 39 tel. Nr. 501

Przed konferencją londyńską.

W tych dniach w Londynie, rozpoczyna się obrady konferencji angielsko-rosyjskiej. Jak wiadomo jednym z pierwszych kroków rządu Londynu w dziedzinie polityki zagranicznej, było uznanie rządu sowieckiego de jure. Rządy poprzednie, zarówno liberalne, jak i konserwatywne, nie uczyniłyby tego, gdyż zarówno opinia angielska jak i sytuacja międzynarodowa, na to nie były dostatecznie przygotowane. Najlepszym tego dowodem fiasco konferencji genueńskiej, której głównym przedmiotem obrad była wyłącznie od budowa gospodarcza Rosji. Jednakże po rozpoczęciu dyskusji okazało się, iż sprawy gospodarcze stoją w tak ścisłym związku z zagadnieniami natury politycznej, iż oddzielne traktowanie tych zagadnień, nie jest możliwe.

Konferencja genueńska zakończyła się więc tylko przyjęciem uchwały, o zwolnieniu do Hagi Komisji rzeczoznawców, której zadaniem było zbadanie i ustalenie różnic, istniejących między rządem rosyjskim, a innymi rządami. Jednakże rokowania haskie nie wydały pozytywnych rezultatów.

Nie przeszkodziło to, rzecz prosta nawiązaniu i utrzymaniu z Rosją stosunków faktycznych, czego dowodem liczne próby, podejmowane przez przedstawicieli świata gospodarczego, którzy drogą prywatnych umów, koncepcji i dzieł, starali się wciągnąć Rosję do współpracy w dziedzinie ekonomicznej.

Obecnie, gdy za przykładem Anglii w uznaniu Rosji de jure, podjęły i inne państwa — sprawa rokowań angielsko-rosyjskich, nabiera szczególniejszego znaczenia gdyż niewątpliwie obok spraw natury gospodarczej, będą tam dyskutowane kwestie polityczne, co w razie pomyślnego wyniku rokowań, pociągnęłoby za sobą stałe uczestnictwo Rosji sowieckiej, wśród państw, trzymających pierwsze skrzypce w t. zw. „koncercie europejskim“.

Jak donosi „Manchester Guardian“, konferencja potrwa najmniej cztery tygodnie; na pierwszym posiedzeniu przewodniczącym będzie Ramsay MacDonald.

Narady odbywać się będą w dwóch sekcjach: politycznej i gospodarczej. Sprawy konsularne przyjdą pod obrady dopiero pod koniec konferencji. Na czele delegacji rosyjskiej stoi Rakowski, sekretarzem generalnym delegacji rosyjskiej jest Rotsztein, członek kolegium komis. spraw zagran. Ogółem skład delegacji rosyjskiej wynosić będzie 12 osób. Anglia reprezentowana będzie również przez 12 delegatów, a czele sekcji politycznej stanie Oregorg,

Sabbey Chapman, będzie głównym delegatem angielskim w sekcji gospodarczej.

Trudno już dzisiaj czynić jakiegokolwiek przypuszczenia na temat wyniku konferencji. Sprawy bowiem, jakie znajdują się na stole obrad, dotyczyć będą tak różnorodnych zagadnień i tak ściśle, niemal niemiernie, powiązanych z całokształtem polityki międzynarodowej, iż o wyniku konferencji zdecydować może nie tylko chęć porozumienia, czy też brak tej chęci — lecz może nawet prosty przypadek. Dotyczy to zwłaszcza spraw politycznych, wiązanych się ściśle z antagonizmami, panującymi między Anglią i Francją i ułożeniem się stosunków tej ostatniej z Rosją, dalej angielsko-rosyjskich stosunków na Bliskim i Dalekim Wschodzie, w szczególności zaś wielce, niepokojącym Anglię stanowiskiem Rosji wobec ludu Południowej Azji. A wreszcie szereg zagadnień natury ogólnej, wśród których na pierwszy plan wysuwa się kwestia wejścia Rosji do Ligi Narodów.

Niemniej skomplikowane są zagadnienia natury gospodarczej, aczkolwiek tutaj już, mając do czynienia z bardziej ściśle określonymi postulatami i cyframi — łatwiej zorientować się można w całokształcie zagadnienia.

Przedewszystkiem więc sprawa odszkodowań. Na kongresie inżynierów w Petersburgu dn. 25 marca r. b., Zimowjew tak przedstawił tę sprawę: „Żądania Anglii dzieli się na trzy grupy: pierwsza grupa dotyczy rosyjskich długów państwowych przedwojennych zobowiązań dłuższych, powstałych w czasie wojny oraz rozszczęci, powstałych skutkiem nacjonalizacji majątku prywatnego.

Ogólna suma rozszczęci tej grupy wynosi 2,450 milionów złotych rubli.

Druga grupa dotyczy właściwych długów wojennych w sumie 5,873 milionów złotych. Trzecia wreszcie — procentów od tych wszystkich długów — w wysokości 2,816 milionów złotych. W sumie Anglia domaga się zwrotu 10,639 milionów złotych rubli.

Tymczasem to, czego ze swej strony domaga się Rosja — przewyższa proporcje Anglii o 2 miliardy złotych rubli. Rosja bowiem domaga się ma od Anglii wielkich odszkodowań za straty, jakie rzekomo poniosła z powodu popierania przez koalicję armii Kołczaka, Denikina, i Wrangla. Celem tego jest chęć skompensowania żądań, postawionych przez Anglię.

Jak widzimy, i w tej dziedzinie istnieje tak poważne różnice zdań, iż w bardzo znacznej mierze mogą one zdecydować o wyniku konferencji. Świadczy o tem zwłaszcza słowa Zimowjewa, wypowiedziane niedawno na posiedzeniu komitetu wykonawczego partii komunistycznej:

„Z całą pewnością mogę stwierdzić, iż Anglia nie otrzyma od Rosji, ani zwrotu długów wojennych, ani procentów. Odnosnie odszkodowań za nacjonalizowanie angielskiej własności prywatnej w Rosji — Sowiety nie poczynią żadnych przyrzeczeń“.

Już choćby na podstawie tych kilku twierdzeń, wyniki konferencji przedstawiają się nader problematycznie.

Z. Z-ski.

Sprawa długów niemieckich

Większość pism paryskich podaje dalsze szczegóły ze sprawozdania rzeczoznawców, które ma być wręczone Komisji Odszkodowań.

Według „Petit Parisien“ rzeczoznawcy zaproponowali w sprawie spłat gotówkowych 4-letnie moratorium poczynając od roku 1925. Państwo Niemieckie będzie płaciło raty roczne po 2 i pół miljarda marek złotych. W okresie moratorium będą Niemcy musieli dokonywać świadczeń, w naturze i pokryć koszty okupacji. W pierwszym roku moratorium na koszty te i świadczenia otrzymają międzynarodową pożyczkę pod zastaw niemieckich kolei. Roczne świadczenia niemieckie będą podwyższane progresywnie a w ostatnim roku moratorium na wypadek poprawienia się finansów niemieckich będą wzięte pod uwagę spłaty w gotówce na poczet odszkodowań.

„Petit Journal“ donosi, że wbrew pierwotnej uchwale nadzorca Banku Not

JA ANNA CSILLAG

z moimi 180 cm. olbrzymiej długości Loreley—włosami, które mi wyrosły wskutek 14-miesięcznego używania przeze mnie wynalazonej pomady. Jest to jedyny, uznany środek do pielęgnowania włosów, przyspieszenia ich wzrostu i wzmacniania skóry włosowej. Pomada ta sprawia u mężczyzn pełny, silny porost brody, nadto już po krótkim używaniu sprawia u włosów głowy i porostu brody naturalny połysk i obfitość i chroni ją przed przedwczesnym osiwieniem aż do późnej starości.

Dowodem czego świadczą setki listów, napływających z gorącymi podziękowaniami.

DO NABYCIA

w Składzie Aptecznym

J. ORDONA, Częstochowa, Stary Rynek 21.

W wielkim wyborze baranki, szejka wielkanocne torciki, cukierki, czekoladki najlepszych firm warszawskich po cenach przystępnych

JASKIEWICZ

ALEJA 33.

Ogłoszenie.

Zarząd Częstochowskiego Tow. Cyklistów zawiadamia osoby zainteresowane, że wydawanie zaświadczeń na prawo jazdy rowerowej i egzamina odbywać się będą we wtorek i piątek na torze przy ul. Dąbrowskiego 15, w godz. od 5 do 7 po poł., poczynając od dn. 8 kwietnia r. b.

Złoty będzie w Niemczech pod kontrolą międzynarodową. Decyzja ta zapadła po przyjęciu do Paryża gubernatora Banku Angielskiego. Pismo to podaje, że rzeczoznawcy opracowali dokładnie formy finansowe niemieckich świadczeń w pierwszym roku moratorium. Bardzo ważnym punktem jest, że w czasie płatności nie może nastąpić przerwa w płaceniu.

Pertinax skarży się w „Echo de Paris“; że sprawozdanie pominięto zupełnie sprawę Zagłębia Ruhry.

„Jest to szczęściem“ pisze on, „że rzeczoznawcy nie uznali, iż okupowane obszary są jedyną rzeczywistą solidną podstawą dla ogólnego systemu, który opracowali. Można było w okupowanych obszarach użyć majątku np. kopalni i w ten sposób uniknąć moratorium.“

NADEŚLANE.

W dniu 24 stycznia r. b. „Goniec Częstochowski“ umieścił artykuł, w którym autor, opisując uroczystości poświęcenia nowego gmachu Szkoły Handlowej w Częstochowie, ubolewał, że nikt z przedstawicieli Ministerstwa Oświaty nie przybył na tę uroczystość oraz na przyjęcie, zgotowane przez Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich.

Odnosiłszy wrażenie, że autor, ubolewając nad nieobecnością Delegata Ministerstwa, doszedł do wniosku, iż to ostatnie nie docenia znaczenia szkolnictwa handlowego, uważamy sobie za miły obowiązek sprostować powyższe.

Inicjatywę założenia Szkoły Handlowej w Częstochowie powzięło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i w tym celu w dniu 23 kwietnia 1921 r. delegowało do Częstochowy wizytatora szkół handlowych, p. Byzowski, który, po odbyciu szeregu konferencji z przedstawicielami ster kupieckich, przemysłowych i miejscowego nauczycielstwa, na zebraniu w Magistracie omawiał sprawę założenia uczelni handlowej w Częstochowie.

Z gotowością współpracę z Ministerstwem i zarządca se zorganizowanie szkoły wypowiedziały się Stowarzyszenie Kupców Polskich, T-wo Nauczycieli

Szkół Średnich i Wyższych oraz Związek Nauczycieli.

Zabieg Ministerstwa jednak nie odnosił nadziei skutku, a to z racji braku „odpowiedniego na ten cel lokalu. W następstwie Stowarzyszenie Kupców Polskich, nabywszy odpowiedni lokal, otrzymało koncesję na prowadzenie wspomnianej szkoły. I od tej chwili datuje się gorące poparcie oraz silne zainteresowanie się ze strony Ministerstwa naszą uczelnią, co przejawiało się w następujących faktach:

Na uroczystość otwarcia szkoły w r. 1921 przybył w charakterze Delegata Ministerstwa, p. H. Kirst, Naczelnik Wydziału Szkół Handlowych. Następnie w dniu 17 i 18 maja 1922 r. zwiędzał naszą szkołę Wizytator, p. Byzowski, zaś dn. 15 i 16 października 1923 r. Wizytator p. Rudziński. Pożatem przyznaniu naszej uczelni przez Ministerstwo — w końcu ub. 1922/23 r. szk. subydjum w kwocie przeszło miliard marek, w znacznej mierze przyczyniło się do oddania do użytku szkolnego nowego gmachu przez umożliwienie wewnętrznego urządzenia tegoż.

Na uroczystości poświęcenia nowego gmachu szkolnego, jako też i na przyjęciu, zgotowanym przez Zarząd naszego Stowarzyszenia istotnie nie było przedstawicieli Ministerstwa W. R. i O. P., atoli nie dlatego, by to ostatnie nie doceniało szkolnictwa handlowego, lecz z tej tylko przyczyny, że personel Wydziału Handlowego Ministerstwa, jak nam wiadomo, bardzo wówczas nie liczny, zajęty był nader ważnymi sprawami, nie cierpiącymi zwłoki.

Z całą przeto satysfakcją prostując mylnie, acz mimowolnie może wywoływać autor artykułu z dnia 24 stycznia r. b. żywym nieklamana wdzięczność dla Ministerstwa W. R. i O. P. za tyle okazanego nam zainteresowania się naszą uczelnią, za tyle dowodów prawdziwej życzliwości i przyjaznego stosunku, ufni, że i nadal nie mniej cieszyć się będziemy Jego względami sympatji, prawdziwą życzliwością i task. poparciem.

R. A. D. A.

Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie
Miał w Częstochowie.
Częstochowa, dnia 12 kwietnia 1924.

Humor i Satyra.

- Brodki naturalne.
- Powinna pani pić mleko, które daje zdrową cerę.
- Na co mi sztuczne brodki... panie doktorze, jeżeli mam puder i różę?
- Oczekiwano w małżeństwie.
- Nie mogę mego meza odzwyczaić od palenia.
- Przecież pani sama pali.
- No właśnie. Takie palenie we dwoje zadużo kosztuje.
- Ostatni wataś.
- Nie masz ani jednej marki, same długie i długie!
- Gdybym miał przynajmniej rewolwer!
- Oczekiwano, żeby się?
- Nie sprzedabym go...

Dzielnice mieszkanie!

na święta może sobie każdy kupując w firmie

L. Rzańskiego

II-ga Aleja Nr. 39.

Kąpiele, baranki, obiadki, narzutki

w najniższych cenach.

AWRÓCONY

Po wieść historyczną

Poszedł. Chyłkiem przekradł się do śladnej, a tam już był bezpieczny psów. Trafił dobrze, bo Rudy był polny, więc i czeladź po bożemu działa przyjęła, opatrzyła. Wrócił tajemnym wyjściem i nie oglądając się, wawym krokiem poszedł wprost do su, w którym za trzesawiskiem wiel- em stała chata, pochylona od sta- się i obrosła mchem. Dziad uderzył ostutrem w boczną ścianę i raz po raz trzy razy powtórzył:

— Boże, zdarz! Boże, zdarz! Boże, zdarz!

Lubo z zewnątrz nikt mu nie odpo- wiedział, dziad śladł pod ścianą i ce- kał. Upiływały godziny, jedna po dru- giej, ściemniać się zaczęło, a dziad wciąż czekał. I doczekał się wreszcie. Dostrzegł ktoś zasuwę i przez małe drzwiczki wszedł dziad do kurnej izby.

— Jakże? Byliście?

— Byłem.

— A dziewczkę widzieliście? — pytał głos gruby.

— Trudna do niej droga. Strzeże ją jak oka w głowie, chłopów tegich dzie- ciaków pare.

— Tak?

— Nie inaczej.

— W lochu ją trzymają?

— Gdzie zaś! W komnacie, jakby na wmoście siedzi, wiedząc niemięcka,

dozoruje, niby mniażka.

— Ha! psu braty, na lekarke niebo- ga wykierowali! — zaklął głos.

— A kiedy tam siedzicie? — zapytał dziad.

— Wraz wyjde, jeno otwór zawale. Umilkł oba. Niedługo wyłaził, jakby z pod ziemi, dobrze nam znajomy Krze- staw. Wyprostował grzbiet zgjęty i stanął przed dziadem.

— Tedy powładacie, że obstawili ją pacholikami?

— Ba! niechby tylko chłopcy byli.

— A czegoż się więcej strachacie?

— Kasztel to mocno obwarowany. Woda, rowy i góry wstręty czynią. Po moście zwodzonym przechodzić trza.

— Tak, czyż owak — przerwał z imo- cą Krzesław — dziewczkę wydobyć musi my! Nie dźis bo późno, lećz jutro, ko- niecznie jutro! Dość przez miły Bóg wszelakich odkładać.

Rumieńce silne wystąpiły na ciemną, wichrami posiekana twarz Krzesława, pot kroplicy wystąpił na czoło, a w sinych oczach paliły się płomienie! Zdu- miał się mendyk bo zdato mu się, że stoi przed nim czeliek w najpiękniejszym meskim wieku, dla którego wziąć się za bary z turem nawet, znaczy to tyle właśnie, co garniec miodu wypić. Mie- rzyl więc oczami starego Krzesława, a ten, podniecony gorącymi słowami, ciągnął:

— Zaprawde, na tamtym świecie przed Bogiem ciężki rachunek zda- nam wszystkim przyjdzie za bóle i me- ki tej dziewczki. Wszycystym dookola właśnie miłe drzewa padają, kiedy nie winowaci. Najpierw ją, że swego czasu

zostawilem ją w puszczy dzikiej, jak- by właśnie na żarznicie głodnemu wil- kowi. Potem nie trzeba było słuchać miodowych rad o. Bożywoja, lecz zwo- lać ludzi krzepkich i na kasztel iść i przemocą wyrwać z paszczki, choć- by nawet kasztelan królewską władzę i moc miał...

— Gardło byście dali, przeczacny Krzesławie...

— Kto tchórzem podszyty, niech z marnym żywotem umyka do dziury. Nam trza na Niemca uderzyć!... Dalej ten Michał z Maciejowic — nawiązy- wał w dalszym ciągu przerwana myśl Krzesław — ślamazarny dziad, nie wje- cęj dla mnie! Pozwolił sobie porwać dziewczkę i to komu?

Tu spojrział Krzesław na mendyka tak okrutnymi oczami, że ten zwinął się w kłębek, jak robak, a serce mu w piersi zamario.

— Komu? — powtórzył Krzesław — takiemu jak ty staremu hultajowi! Nikczemny czeliku, próchno ty parszy- we... Przychodzą takie goraości na mnie, powiadam wręcz, kiedy na cie patrzę, że rzezałbym cię tępym koz- likiem, po kawaleczku, od stóp począw- szy...

— Darujcie! — jęknął mendyk.

Niech mnie Bóg pokarze, ale wy nie czyńcie mi krzywdy. Zaitechajcie mnie!.. Diabeł wystąpił wówczas we- mnie nieszczęsnika, a wiadomo, że prze- ciwko moey szatańskiej i święci Pań- sey zdzierzyć nie mogli! Upadał, jako właśnie miłe drzewa padają, kiedy nie winowaci. Najpierw ją, że swego czasu

Spiunął Krzesław i pozostał nie- ubtłagany i srogim, a mendyk, czoł- gał się po ziemi, jako gadzina maria.

— Wspomnijcie — ciągnął, — choćby ostatnie Chwałboga przygody. Sprzągi się on z wykłeta przez arcybiskupa Jarosława sekta biczowników...

— Co zaś breszesz? — zawołał Krze- staw. — Chwałbóg w gościnie u Ma- teusza z Kiele, wczasów żążywa, wiano szkuje dla najmłodziej córki Jagny, w której mu rozmiłował się jeden z prawników, starucha Mateusza.

— Łiesz, jako ten pies! — powtó- rzył sierzyski Krzesław. — Odwrócić chceś od siebie kark i dlatego w no- wą fazę bezecnego fałszu po uszy bnieśz bezecny.

— Jako żywo, — przeczacny Krzesła- wie! Prawde czystą złotą. Jako w spowiedzi świętej, powiadam. Cech- mistrz Chwałbóg, wiadomo wszycistim od jąt wielu cudownego ziele poszuku je, aby mógł mieć że czterech, choćby że dwóch chłopczyków, że to niby starsi w mieście białogłowskim cechm- strzem go szpetnie zowa. Onego wstuchiwał on się w praktyki onego opetanego Rybaita.

Mieknąc poszał Krzesław, bo ko, co mówił mendyk, racje, które przyczał, zasługowały na wiare. Krzesław znał Chwałboga, więc wiedział lepiej od innych, że cechmistrz oddałby dzieci- nę, ba żywot, nawet za jednego chło- paka!

DRUKARNIA I LITOGRAFJA

F. D. Wilkoszewskiego

CZĘSTOCHOWA TELEFON Nr. 301245 III ALEJA Nr. 52.

WYKONUJE NAJLEPIEJ I PO CENACH NAJPRZYSTĘPNIEJSZYCH WSZELKIE
BRUKI, APISZE, KLIPSZYDRI, OGŁOSZENIA I t. p.
BILETY WIZYTOWE.
NA SZKADZIE DRUKI PARAFJALNE, DO PASZPORTÓW, KSIĄŻKI ANCYZNE, KSIĘGI BUCHALTERNIENIUS.

Kantor Drukarni i Wydawnictwa II Aleja 53.

CUKIERNIA

A. BŁASZCZYŃSKI

ALEJA I-sza Nr. 13.

Poleca na św. Wielkonoce swoje wyroby:
Mazurki, Torty, Sekacje (Baumkucheny) Placki, Baby i t. p.
Upraszam o wczesne zamówienia.

Kalendarze

Mariańskie

na Rok 1924

nadeszły z opóźnieniem. Sprzedaje się po cenie kosztów. — II-ga Aleja Kiosk.

Kupię

pianino lub fortepian

Oferty w Adm. Gońca sub. „Fortepian”

ŚLIWKI

skrzykawe i workowe.

RODZYNKI

Sutańskie i Klemkie
do ciast i wyrobu win
oraż dla pp. Cukierników

Masło i ziarno Kakaowe

Migdały Orzechy

obierane.

Sprzedaż po cenach ry-
nkowych wyłącznie hurtowa

Dom Importowy

Leon PIOTROWSKI

(„Mokka Kawa”)

Częstochowa, II Aleja Nr. 24 tel. 1.

Książki wekslowe

posiada na składzie

Drukarnia

F. D. Wilkoszewskiego

II ALEJA Nr. 52

Reklama — dźwignią przemysłu i handlu

Pp. Kupcy nie zapominajcie, że

duży obrót, a mały zysk

decydują o zdrowych podstawach materialnych każdego przedsiębiorstwa.

Osiągnąć ten cel można jedynie drogą skuteczną i umiejętną REKLAMY.

Korzystajcie więc z okazji zbliżających się świąt i ogłaszajcie się na łamach

„GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO”

aby ożywić ruch handlowy w obecnym sezonie wiosennym

Świeżej Produkcji Przedwojennej Mocy
Porter, Piwa: **Pilzeńskie, Kulmbachskie**
i Stołowe oraz Lemonjady

gwarantowane na **CUKRZE** poleca na święta

SPÓŁKA AKCYJNA

BROWARU W CZĘSTOCHOWIE

(dawniej K. SZWEDE).

SKŁAD APTECZNY

J. Ordona

w **CZĘSTOCHOWIE, STARY-RYNEK 21.**

Poleca po cenach przystępnych:

Perfumery i wody kolońskie firm krajowych i zagranicznych:
Coty, Houbigant, Pivera, Wolf & Sohna, Loschego, Schwarzo-
schego, Mayera.

Duży wybór perfum na wagę krajowych i francuskich, oraz
wszelkie specyfikki i chemikalia.

Magazyn Obuwia

A. SOSNOWSKIEGO

II ALEJA Nr. 40

Poleca obuwie męskie i damskie najnowszych fasonów, w dużym wy-
borze buciki i pantofelki dziecięce lakiery i giemzowe w różnych ko-
lorach, również pantofle ranne i gimnastyczne
po cenach konkurencyjnych.

„Ćmielów”

II Aleja Nr. 42

Magazyn uniwersalny

zaprasza w przedświąteczne dni do zwiedzenia
magazynu bez zobowiązania do kupna

Uprzejme informacje na miejscu.

HANDEL WIN I WÓDEK
W. SKALSKIEGO

CZĘSTOCHOWA — DĄBROWSKIEGO 11

Poleca na nadchodzące święta wielki wybór
różnych wódek, likierów, miódów, win i t. p.
w najlepszych gatunkach.
Przy większym zamówieniu ceny hurtowe.

Syndykat Rolniczy Częstochowski

Sp. Akc.

Poleca na sezon wiosenny:

Narzędzia i Maszyny rolnicze

Nawozy sztuczne

Nasiona i Zboża siewne

Żelazo, smołę, papę

Wysokowartościowy węgiel śląski

Wyłączne przedstawicielstwo znanych ze swej dobroci

NAFTY „Vacuum Oil Company” CEMENTU marki „Grodziec”

Sklep: Krakowska 1. — Składy: Krakowska 15. — Biuro: Kilińskiego 3

Filje w Krzepicach i Przyrowie.

HANDEL WIN

Lucjana Koźmińskiego

II ALEJA Nr. 24 — TELEFON Nr. 299

Poleca na nadchodzące święta

w wyborowych gatunkach: wina, likiery, koniaki, miody,
porter, piwo z firm zagranicznych i krajowych jak również
przedniej jakości migdały, rodzynki, wanilję, herbatę w pacz-
kach i na wagę, pomarańcze, cytryny; oliwę nicejską, sardynki
konserwy, musztardę w szklankach i na wagę, świece stearynowe.

Również do nabycia

LOS Y LOTERJI PAŃSTWOWEJ

co drugi los wygrywa

spieszcie gracze z kuponem, gdyż ciągnięcie 14 i 15 h. m.

znajomym na kredyt.

Usługa szybka i uprzejma CENY KONKURENCYJNE.

HANDEL WIN I WÓDEK

A. Frakowski

III-cia Aleja Nr. 49.

POLECA:

WINA, KONIAKI, LIKIERY, MIODY
RODZYNKI, MIGDAŁY WANILJĘ, MAKĘ
WOŁYŃSKA, KONSERWY Francuskie
RYSKIE i OWOCY POŁUDIOWE.

Ekonomiczne Kuchnie
i Piece przenośne

Dla letników i dla zmieniających mieszkania

niezrównane w ekonomii i jakości wyrobu naszej firmy.

Wszelkiego rodzaju lepianki nie mogą być prototypem
naszego systemu—jak tylko wykonane przez naszą firmę

Dogodne warunki pracy.

CZĘSTOCHOWA „MAJOLIKA” AUGUSTYNA 15.

Na święta w wielkim wyborze taja i baranki czekoladowe, mar-
cepiany, torty oraz bardzo dużo nowości poleca:

Fabryka wyrobów cukierniczych

WŁADYSŁAW WEBER

Kościuszki 19-a w podwórzu.

Towar najprzedniejszy.

Ceny najniższe.

FIRMA H. IMICH

II-cia ALEJA NR. 16.

Poleca po cenach zniżonych

FARBY, POKOSTY, CEMENT I GIPS

U W A G A: Kantor firmy przeniesiony został na pierwsze
piętro z frontu.

Teatr „ODEON”

Od niedzieli 13 do środy 16 kwietnia 1924 roku włącznie.

SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH.

Ostatni seans o godzinie 9-oj wieczorem

Uwaga: W Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę przedstawień nie będzie.

Jeden z najlepszych filmów amerykańskich, wytwórni „Paramount”. WIELKI 2-u GODZINNY PROGRAM! KREW NA PIASKU (albo NIEWOLNIK NAMIEŃNOŚCI)

Potężny dramat erotyczny w 8-miu aktach z życia hiszpańskiego.
Według słynnej noweli pisarza hiszpańskiego W. Blasco Ibaneza pod tymże tytułem.
W roli toreadora Juana najpiękniejszego męczennika Ameryki słynny W roli Carmeny prześluciana W roli kochanki donny Sol świetna

Rudolf Valentino. Lila Lee. Nita Naldi.

Reżyserja FREDA NIBLO.

Rzecz dzieje się w Sewilli, przed i podczas WALKI BYHÓW.

Kino „NOWY”

Program od niedzieli 13 do środy 16-go kwietnia r.b.

ANONS: W następnej zmianie

Dziewczę z piekła rodem

Najnowszy film wystawowy.

Córka brygadjera

Intrygi dworu Ludwika XV w 6 aktach

Według romansu „Dziewczyzna z Belle-Isle” Alexandra Dumasa (ojca).

W głównej roli:

Małgorzata Haid Nora Gregor Max Devrient

MODELARZ

E. CYPER

ul. Stodolna Nr. 24 (Warszawska obok Trzech Krzyży)

przyjmuje wszelkie roboty modelarskie

na po cenach bardzo przystępnych.

Maty trzcinowe

8,000 rolek, hurtowo lub detalicznie sprzedaje

Przedsiębiorstwo Budowlane J. W. Szymbowski i S-ka w Częstochowie

ul. Kościuszki Nr. 9, telefon 264.

Wielki wybór Terakoty

wazony i różne naczynia do malowania dla szkół i amatorów. W krótkie będą przedmiotami polewanymi.

„MAJOLIKA”

Augustyna Nr. 15.

Najnowsze maszyny do pisania A. E. G.

do sprzedania

u inż. Dawidowicza

II-ga Aleja 31.

Konkurencyjny Skład Bławatno-galanteryjny

WARSZAWSKA 3.

wyłączna sprzedaż pończoch i skarpetek. Towary lokalowe firmy „Klacz”. Płócienka — galanterja

Najlepsze źródło zakupu Wajszewska 3. Warszawa 3.

CHRZEŚCIJAŃSKA FABRYKA MYDŁA

„ZGODA”

w CZĘSTOCHOWIE, ŻYRLONA 31. poleca mydło w najlepszym gatunku

Krem „Orlando”

usuwa bezbólowo plamy, piegł, przysusza, nadaje świeżość i elastyczność twarzy.

Sprzedaje: Skład apteczny J. Ordona ślasy Rynek 31.

Wulkanizacja Gum J. CHYRA

Wulkanizacja gumy, opon, rękawiczek, balonów, zabawek, zabawek, zabawek.

AROMATYCZNA i EKONOMICZNA

Herbatę

Ceylonską i Jawką Orange-Peccoe

włażnej pakowni poleca Dom Importowy

Leon Piotrowski

(„MOKKA KAWA”)

Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 24.

Skład drzewa

ul. Piłsudskiego 34

M. SZLEZYNGERA

posiada

duży zapas suchej ściżyny i sołny po cenach zniżonych oraz materiały parkanowe.

DOBRA i TANIO,

niziej wszelkiej konkurencji

WODĘ KOŁOŃSKĄ i KWIATOWĄ,

wytwórni własnego Laboratorium

można nabywać w Składzie Aptecznym J. Ordona Stary Rynek 21.

MAJSTERZKA WYTWÓRNIA PARASOLI I LICEY.

S. Grabiner

I Alga i w szóstym prawa czynna Uskutecznie też przerobił starych parasoli na nowe tkaniny oraz wszelkie reperacje.

Cena przystępna.

UNIWERSYJNY CHRZEŚCIJAŃSKI JULEP

Przedmieście Nr. 30

M. Kuźnicki

Własny warsztat galanterji i galanterji w najpiękniejszych gatunkach.

Własny warsztat galanterji i galanterji w najpiękniejszych gatunkach.

Własny warsztat galanterji i galanterji w najpiękniejszych gatunkach.

Własny warsztat galanterji i galanterji w najpiękniejszych gatunkach.

Szkoła Tańców

w LOHALU WZASNYM ulica JASNA Nr. 49, 3-ci dom od ul. RUSZCZYŃSKIEJ

baletm. K. KOSTECKIEGO

Uczy oddzielnie w Kompletach wszystkie nowości, MAZUR.

ZAPISY NA KURSY: I, III i V CODZ. OD GODZ. 10 r. DO 7 WIECZ.

LEKcje OGÓLNO-PRAKTYCZNE w Czwartki Soboty Niedziele i święta od godz. 7-ej wieczorem.

J. KUREK

Zakład Ogrodniczy i Skład Nasion

Częstochowa, II Aleja Nr. 29

Poleca: Nasiona warzywne, kwiatowe i pastewne.

Włosy ratujcie!

Balsam „RADIO-CAPILL” pobudza do życia obumierające cebulki włosów. Wywołuje zdumiewająco szybki bujny świeży porost. Usuwa łupież i a-nemię włosów. Zapobiega przedwczesnej siwiznie.

Do nabycia w składkach aptecznych

Orta, Popławskiego, Klimkiewicza, Żółbka, Ordona i innych.

Tamże — znakomite środki przeciw pigołom, zmarszczkom, wągrowi i t. d.

„ETERNA” i „TEATRAL” (z przepisem Sary Bernhard) (Hurtowo: Warszawa — Grzybowska 24, „Radium”.)

Aleksander Bielawski

w Częstochowie, ul. Ogrodowa 32, róg Piotrowskiej

Poleca po cenach najniższych sardynki, konserwy rybne, musztardę K. Kazanowskiego, osokoladę J. Żółkiewskiego Sp. Akc. w Warszawie, ro-dzunki, między, wanilie, kakao angielskie w puszkach i mydła wybo-rowe, towary galanterji, ceny fabryczne.

W. J. KLECHNIOWSKI

w CZĘSTOCHOWIE

ul. P. Marji Nr. 21. — Telefon Nr. 220.

HANDEL WIN I TOWARÓW KOLONJALNYCH

EGZYSTUJE OD 1878 ROKU

POLECA NA ŚWIĘTA:

WINA WĘGERSKIE, FRANCUSKIE MALAGE, MIODY STAROPOLSKIE, LIKIERY
COGNAC BOUTELLEAU MEUKOW, MARYNATY — KONSERWY — OWOCE
POŁUDNIOWE — SER SZWAJCARSKI M.A.K.E. MIGDAŁY, RODZYNKI
WĘDLINY LITEWSKIE.

CENY NISKIE. USŁUGA UPRZEJMA I SZYBKA.

PRZEDSIĘBIORSTWO STUDZIEN
artezyskich
MINT HYDRAULICZNYCH
S. Grzybczyk
w ZAWIERCIU, UL. POMORSKA 19
SPECJALNOŚĆ:

Budowa studzien artezyskich oraz wszelkie roboty w zakresie studniarstwa wchodzące, mianowicie studnie, filtry do oczyszczania wody, zakładanie pomp najnowszej konstrukcji; poszukiwanie górnictwa wszelkich minerałów wiercenie głębokości otworów, świadomych dla zbadania głębości warstw ziemi i t. p.

PIERWSZORZĘDZONA PRACOWNIA GOSIETÓW
„JOZEFA”
Hłeda Aleja Nr. 4
Posiada na składzie w dużym wyborze: blusony, szelki, gorsety, bielizna, pasy, bielizna i brzośki, zegarki przez lekarzy i t. p. Reparatryczna i przyrządowa i t. p.
Nagrodzona medalami. Ceny umiarkowane

Nowy Rynek 6. Front i piętro.
Korzystajcie ze zniżki
wszystkie towary manufakturowe, jak wełniane bawełniane, jedwabie, trykotyny, płótna, i t. p. można nabyć po cenach znacznie niższych tylko w najtańszym składzie

S. Franka
Nowy Rynek Nr. 6.
Front i-sze piętro nad Apteką
Telefon Nr. 479.
Uwaga: dla urzędników i robotników specjalny rabat.

Biuro Techniczne
i Skład Artykułów Elektrotechnicznych
MIŁAN JARECKI
Częstochowa
ul. Kościuszki 19, Tel. 518.
Sprzedaż artykułów elektrotechnicznych i motorów.
Uwaga: Na składzie motory od 2-4 H, 440 volt.

Choroby ziołiska, kieszki, nerwy, obrutki, kempioły, rzybiańskie leśne, Szwajcarskie gorzkie zioła
Dr. Bauera
Sprzedają apteki i skład apteczny

Skład SŁODZI
A. Rozentala
ul. A. Marji Nr. 1
poleca w swoim składzie
Słodki, galicyjski, i inne
po cenach konkurencyjnych.

Cukiernia „VERSAL”
Poleca na nadchodzące święta
Torty, MAZURKI, baby, placki, herbatniki i pierniki.
II-ALEJA Nr. 28 — Uprasza się o wcześniejsze zamawianie. HURT DETAL.

UWAGA! LIKIERY SKZEDAJE NA ŚWIĘTA PO CENACH HURTOWYCH
HANDEL WIN I WÓDEK
D. REJCHERA
ALEJA 26. — TELEF. 7.
WSZELKIE TRUNKI NAJLEPSZYCH FIRM PO CENACH BARDZO PRZYSTEPNYCH.

Powszechnie znane jako najlepsze **Piwo i Porter** z browaru Haberbusch i Schiele w Warszawie, oraz Eksport Pomorski z Częstochowa
JAN PŁOMIŃSKI ul. Kościuszki 6
ZADAC WSZEDZIE.
OKRYCIA PAŃSKIE ORAZ UBIORY DZIECIENNE
wykonane we własnej pracowni i na zamówienie według najnowszych modeli poleca po cenach najniższych do trywałemu mieszkanu. Przyjmuje również obywateli z własnych i powierzonych materiałów.
S. NOWAK I-sza Aleja Nr. 5.
w podwórzu prawa oficyna w podwórzu

P. DĘBSKI **FABRYKA**
Cukrów i Czekolady
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17
tel. 628 97.

Pierwszorzędny skład sultana i kortów
D. Zysser
Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 2 (w podwórzu).
Poleca na nadchodzący sezon w wielkim wyborze bostony, sultana, kamperny, i gabardyny na palto garnitury męskie, i suknie
po cenach bardzo przystępnych.

Samochód ciężarowy
5-tonowy na gumach nowych Marki Mangaman-Mulay do sprzedania u Inżyniera Dawidowicza Częstochowa, Aleja 31.

Nowość!
TLEN
do szwajcowania żelaza i metali, oraz do celów leczniczych
D. BERKOWICZ
w Częstochowie, ul. Kościuszki Nr. 45.

Student
Uniwersytetu Warszawskiego udziela lekcji matematyki, fizyki, chemii, angielskiego, niemieckiego, zakres osmiu klas szkoły średniej. Łaskawe oferty sub.

Esencje owocowe zagraniczne spirytusowe, mocno koncentrowane do limonady, cukrów, ciastódek i likierów.

Farby jadalne, nietrujące we wszystkich kolorach.

Olejki eteryczne do cukrów, perfum i mydeł toaletowych.

KWAS winny i cytrynowy.

VANILINE krystaliczna 100 proc.

GUMKI do butelek
poleca
Skład artykułów chemicznych

H. Kornwasser, Częstochowa, ul. Kościuszki 10

SWIETNE I SWIŻENIE
masła from
MURDAN
nie pieni białawy, posiada miły zapach.
Apłeta.
W warszawie, Warszawa, Bederska 12.
ZADAC WSZEDZIE
Zakład Mechaniczno-Hydrauliczny
Jan Zochowski
w Częstochowie, II Aleja 50
Specjalność: Budowa pomp do studni głębokich i artezyskich oraz urządzeń nowych metod wodociągowo-kanalizacyjnych i urządzeń wodnych i parowych oraz reparacje takich.
Firma ogłosiła od 1888 r.

Dział Adresowy.

Spółczoność obywateli.
 Wzrosty: Dr. Al. 10.
 Bank Związków Ziemiak 57. Al. 10.
 Bank Handlowy w Warszawie. Al. 10. w Częstochowie Piłsudskiego 3.
 Ziemski Bank Kredytowy Tow. Akc. w Łowiczu. Oddział w Częstochowie — ul. Panny Maryi 18. Tel. 129. Długości tel. 4-9.
 D. Własności Al. 10. Nr. 38. Częstochowa.
 51. Parcyński ul. Dąbrowskiego 11. Fabryki cukrów.
 Piotr Dąbki ulica Piłsudskiego 17. Fabryki wyrobów cementowych.
 Zdzisław Ryński Al. 10. Nr. 61. Maszyna Wia. i Sz. 1 i 2. Wódek.
 W. J. Kiełkowski II Al. 10. Nr. 21. Zakład obywateli.
 Zdzisław Ryński ul. Warszawska 1. Kuchnia.
 A. Gmachowski II Al. 10. Nr. 39. 21. Lipka II Al. 10. Nr. 22.
 S. Mechanizmo Stolarskie Zakłady S. Laurman i S-ka Odpowiedz. ul. Kościuski 7a. telefon 1-38.
Miemy parowo.
 B. c. Pile Krakowski 43.
Stalowy rolniczo.
 Edmund Heine-Wieluński Rynek 54.
Techniczne handlowe biura i domy.
 Zdzisław Ryński Al. 10. Stalowy Kościuski 40. "Promień" Al. 10. Nr. 30.
Stalowy kawy, herbata, kakao.
 "Jedna Kawa" Tow. Akc. w Warszawie Al. 10.
Zakłady Medyczne Kościuski.
 Józef Binert ul. W. 10.
Zakład Instrumentów muzycznych.
 Stefan Malin Piłsudskiego 11.
Machosnowa maszynki i szwy, szelki.
 Edmund Heine-Wieluński Rynek 54.
Wielki Nowocout Al. 10. Nr. 33.
Smęta, pasza, siano i oleje.
 Edmund Heine Wieluński Rynek 54.

**WYTWÓRNA POJAZDÓW i UPRZEŻY
 WŁADYSŁAWA MÜLLERA**
 w Częstochowie, ul. Kościuski 13.
 Gotowe pojazdy i sprzęty, kafa gumowe, gumy oraz wszelkie utensylja powozowe.

**JEDYNY CHRZEŚCIJAŃSKI KANTOR PRZEWOZOWY
 Józefa Kossowskiego**
 w CZĘSTOCHOWIE.
 ul. św. Stanisława Nr. 5, dom własny, tel. 493.
 Egzystujący od roku 1905-66
WYNAJMUJE:
 Łąka, Karetę, Powozy, Bryczki, Platformy do przewożenia mebli, oraz wozy ciężarowe po cenach konkurencyjnych, o czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klientele.
 Obsługa solidna i szybka.

M NAWROCKI
 były pracownik firmy
Plé Frères Manufacture de Chaussures w Paryżu.
POLECA:
 Najwykwintniejsza obuwia męska, żeńska i dziecięca, buty footballowe i buty oficerałkie najnowszych fasonów zagranicznych. Właściwy wybór obuwia na każdą różną okazję.

**Zakład Optyczny
 K. Soczek**
 w Częstochowie, II Aleja 16.
 Przyjmuje wszelkie reperacje. Ceny bardzo przystępne.
POLECA: Okulary i binokle różnych fasonów, lornietki teatralne i polowe, termometry pokojowe i lekarskie, barometry, lupy teleskopy widoki do nich. Narzędzia chirurgiczne dentystyczne i akuseryjne. Oczy sztuczne. Paski rupturowe, trykoty, wyroby gumowe. Elementy i dzwonki elektryczne. Specjalny dział fotograficzny aparaty i przybory do fotografii. Brzytwy maszynki do golenia i strzyżenia, nożyczki, szyczałki, rajsczałki, lustra, grzebienie, szczotki, cygarniczki i t. p.

**JEDYNY CHRZEŚCIJAŃSKI MAGAZYN
 GOTOWYCH UBRAN
 R. TRAWIŃSKI**
 II ALEJA 24 front
POLECA NA SEZON WIESENY W WIELKIM WYBORZE:
 Garnitur i palta męskie | Garnitury i palta dziecięca
 spodnie, bryczoszy i garnitury sportowe. || Burki, palta gumowe „Prima”
 pojedyncze i dubeltowe oraz gabard.
 Przyjmuje wszelkie obcięcia i własnych i powierzonych materiałów.
UWAGA! Nadeszły palta gumowe damskie.

Bacznosc!
 Nowootworzony
Tani Bazar
 galanterijno-konfektoryjny
 Stary Rynek, Nr. 3 w. st. 1.
 Poleca ostatniej mody bielane damskie, męskie i dziecięce oraz wszelką galanterię po cenach najprzystępniejszych.
 Proszę zwracać uwagę na adres!

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie.
 nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
 12-go Kwiecia r. b.
 Dr. Granwald Panny Maryi Nr. 20
 13-go Kwiecia r. b.
 Dr. Kahl ul. Dąbrowskiego 3.
 Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
 13-go Kwiecia r. b.
 Dr. Rossmann Szpital Wojskowy
 13-go Kwiecia r. b.
 r. Heyman

Dr. M. ROSEN
 Choroby skórne i weneryczne
 II Aleja 41 II piętro front.
 Przyjmuje od 9-ej-12-ej i od 2-ej-7-ej po poł.

**Lekarz-Dentysta
 MICHAŁ GREJNIEC**
 ul. Panny Maryi (I Aleja) Nr. 10
 Telefon 280
 Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz.
 dla członków Kasy Chorych i Urzędu Państwa specjalnie ustępstwa.

**Lekarz-Dentysta
 Stanisław PARCZYŃSKI**
 ul. Dąbrowskiego II. I piętro
 Przyjmuje od 10-ej-12-ej i od 5-ej-7-ej.

**Lekarz-Dentysta
 Henryk Lejzerowicz**
 Przyjmuje codziennie od 9-7 wiecz. bez przerwy
 w lecznicy ul. Mińskiego Nr. 3.
 wejście ze strony Kasy Starobowej
 Posiadacze legitymacji Kasy Chorych jak również urzędnicy państwowi korzystają z największych ulg.
 Przy lecznicy mieści się specjalna pracownia zębów sztucznych.

BACZNOŚĆ!!!
 Ze starego nowe
 przerabiam kostjmy damskie, męskie, płaszczki, zarzutki i t. p.
 Częstochowa ul. Koszarowa 41
ST. LESIAK

**Choroby płciowe
 leczę.**
Balsam Thiocollan Age
 używa się za poradą lekarza
 Sprzedają apteki i zakłady apteczne
 Apteka A. Gipskiego w Warszawie.

**Górnoślaska Fabryka
 Tw. Izolacyjnych i Kabl. Sp. Akc. Katowice**
 podajemy do wiadomości naszych odbiorców, iż zastępstwo naszych wyrobów i okolicę powierzylimy firmie
**Biuro Techniczne
 Hilary Jarecki**
 CZĘSTOCHOWA
 Kościuski 19, Telefon 518.

**Jedyny chrześcijański sklep Skł.
 F. Babczyński**
 Kościuski 11.
 Poleca skóry miękkie, twarde, krajowe i zagraniczne, przybory szewskie, formy do obuwia i prawidła najmniejszych fasonów formarzy warszawskich. Głaspapier, szwalid i stolarski, taekturę spagat i papier do pakowania.
 Nowy plasterk i lakier. Ceny przystępne. Szybka usługa.

**ZAMIAST TRANU
 UŻYWA SIĘ
 WOD. NIE-TOBACZNY I POKOJOWY „ORBIS”**
 (Wzrosty, bezalkoholowy i bezkafeiowy) **ZAMIĘDZIAN TRAU**
 Tani i skuteczny
 Wzrosty: 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-20